

hme

Celje - skladišče
D-Per

70/1983

1119830250,2

COBISS

OSREDNJA KNJ. CELJE

8. februar
slovenski kulturni
praznik

POŠTNA PLAČANA V GOTOVINI

GLASILO DELAVCEV SOZD »HMEZAD« ŽALEC - LETO XXXVII. - FEBRUAR 1983 - ŠTEVILKA 2

SOZD HMEZAD PROBLEMSKA KONFERENCA ZK SKLEPI IN USMERITVE

Komunisti SOZD Hmezd smo na problemski konferenci dne 16. 12. 1982 sprejeli temeljne usmeritve v akciji za povečanje družbeno organizirane kmetijske tržne proizvodnje, uveljavljanje interesov pri dohodkovnem povezovanju kmetijstva, izhodišča in usmeritve gospodarjenja v letu 1983 ter izhodišča temeljev plana in združevanja v SOZD Hmezd.

OSNOVA DELOVANJA ZK

Osnova delovanja komunistov v SOZD Hmezd so sklepi 3. seje CK ZKJ, 3. seje CK ZKS, akcijski program komunistov, dolgoročni program razvoja agroindustrijske proizvodnje, samoupravni sporazum o temeljih plana SOZD s spremembami in dopolnitvami, planski dokumenti za leto 1983. ter Samoup-

ravni sporazum o združitvi v SOZD s predlaganimi spremembami in dopolnitvami.

OCENA REZULTATOV GOSPODARJENJA

Komunisti ugotavljamo, da rezultati poslovanja SOZD Hmezd in združenih organizacij kažejo na

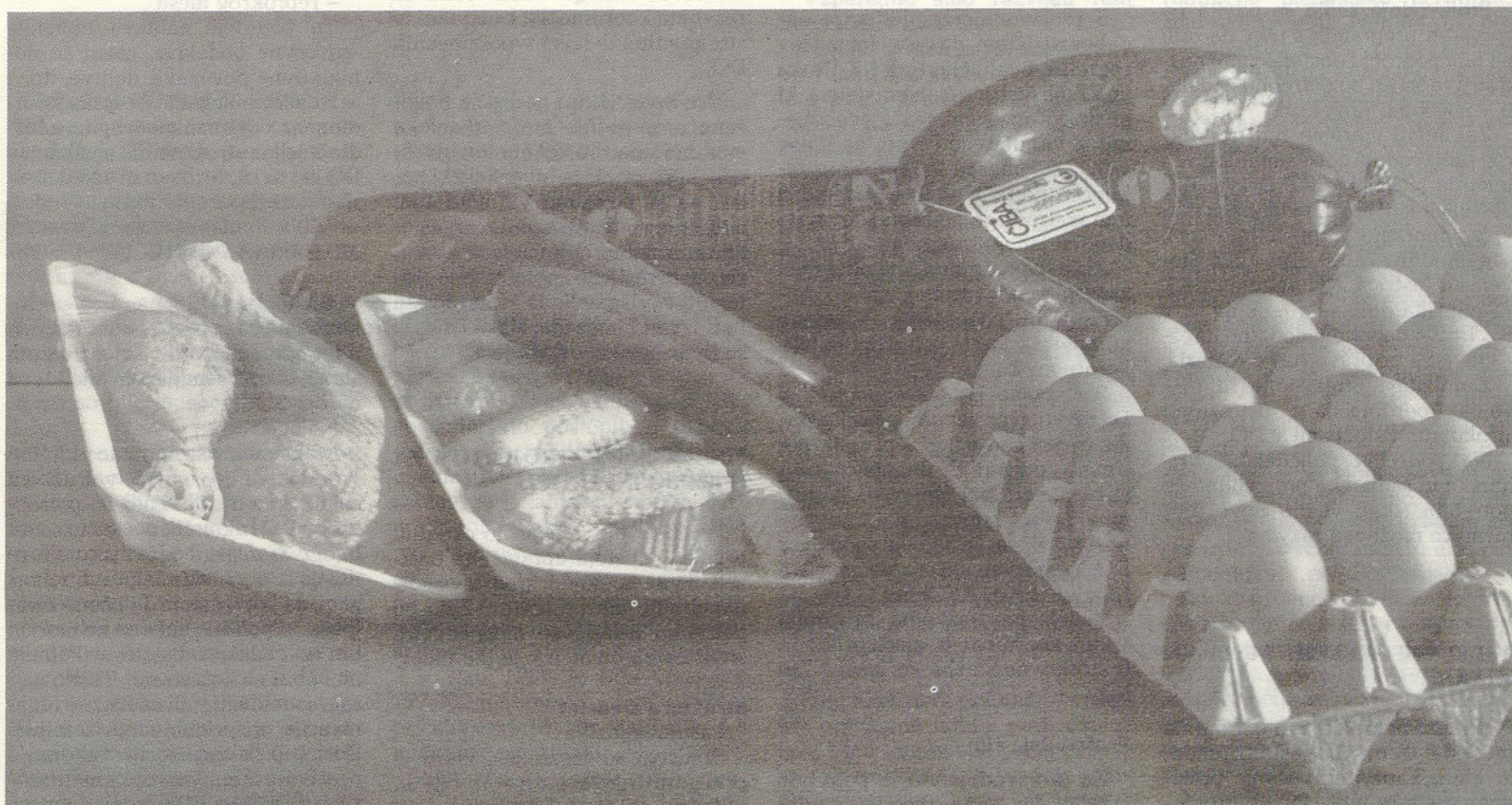
primerno stopnjo izvajanja vsebine stabilizacijskih izhodišč SOZD Hmezd, ki smo jih sprejeli v začetku leta 1982 na samoupravnih organih in družbeno političnih organizacijah.

Kot pozitivno ocenjujemo predvsem vsklajevanje rasti dohodka in osebnih dohodkov, saj je večina združenih organizacij izpolnila dogovorjene naloge. V SOZD so prisotna tudi močna prizadevanja za povečanje izvoza.

Uresničevanje stabilizacijskih izhodišč SOZD Hmezd mora biti stalna naloga vseh združenih organizacij. OO ZK morajo tekoče spremljati izvajanje stabilizacijskih izhodišč in sprejemati ustrezne naloge in aktivnosti.

USMERITVE GOSPODARJENJA V LETU 1983

Programi delovnih organizacij morajo biti čvrsto proizvodno naravnani. Posebno mesto v bitki za večjo proizvodnjo in hrano pa mora biti v primarni kmetijski proizvodnji. Zato si moramo tudi v SOZD Hmezd prizadevati, da se na področju proizvodnje doseže tako v fizičnem kot v vrednostnem smislu večja proizvodnja. Zato smo zlasti odgovorni komunisti. V zvezi s tem je potrebno v DO opredeliti tudi proizvodne programe, jih dopolniti in naravnati splošnim družbenim prizadevanjem na čelu z ZK. Naloge izhajajo zlasti iz 3. seje CK ZKS, CK ZKJ, sklepov aktiva ko-

Jata Ljubljana - lani še Perutnina Zalog - je postala decembra 1982 sestavni del SOZD Hmezd. Tako bodo pridelki in izdelki z znakom Jata še naprej pridobivali na kakovosti in ugledu na domačem in tujem tržišču.

munistov MSZKS Celje, kjer so opredeljene naloge za delo v kmetijstvu.

KMETIJSKA PROIZVODNJA

Hmeljarstvo

Še nadalje moramo intenzivno delati na razvoju hmeljarske proizvodnje, večanju površin pod hmeljem ter večanju ha donosov. Povečevanje novih površin pod hmeljem, premenah, itd., bomo skrbno obdelali v projektih nalogah. Na širitvi in premeni hmeljišč morajo delati naslednje DO: KŽ, KZ Sd., Radlje, Šmarje. Postopoma bi kazalo proučiti tudi možnosti manjših nasadov v Sl. Bistrici.

Zadolžitev: proizvodna in razvojna koordinacija in strokovne službe v omenjenih DO.

Ostalo poljedelstvo

Tudi na področju proizvodnje ostalih poljščin se je potrebno vključevati v splošna družbena prizadevanja zlasti proizvodnjo pšenice, krompirja, zelja, itd. Posebno pozornost bodo morali v DO Ilirska Bistrica, KZ Sd, Sl. Bistrica posvetiti proizvodnji zelja. Še posebej z ozirom na izgradnjo nove zeljarne v Il. Bistrici, s čimer zaključujemo tudi reprodukcijske proizvodnje.

Tudi proizvodnjo s področja vrtnarstva je potrebno skrbno proučiti, skleniti pogodbe z ustreznimi odjemalci in jo tudi pripraviti za izvoz.

Zadolžitev: proizvodna in razvojna koordinacija z ustreznimi strokovnimi službami v DO.

Proizvodnja sadja se odvija po sprejetih programih s tem, da tudi na tem področju obstajajo možnosti širitve, ki jih bo potrebno obdelati v posebnih projektih.

Zaključiti moramo tudi reprodukcijsko proizvodnjo gob šampinjonov s tem, da je nosilec KZ Drava. Ker obstajajo možnosti nadaljnjega razvoja, moramo proizvodnjo gob šampinjonov še razširiti v KZ Slovenska Bistrica, KK Šmarje in KZ »Savinjska dolina« s tem, da se v KZ Drava dogradijo dodatne kapacitete za pripravo repro materiala.

Zadolžitev: proizvodna in razvojna koordinacija z ustreznimi strokovnimi službami v DO.

Na področju poljedelstva, vrtnarske in sadjarske proizvodnje je potrebno iskati vedno nove problemske možnosti razvoja.

PODROČJE PRIREJE MESA IN MLEKA:

Na tem področju je z ozirom na preskrbo in oskrbo lastnih predelovalnih kapacitet, večanje proizvodnje s tem tudi lastne surovinske osnove, ena izmed osnovnih zadolžitev.

Meso

Goveje, prašičje meso

Večati moramo proizvodnjo znotraj Hmezada, v DS in ZS kmetijstva. Zato bo potrebno v DS čim hitreje pristopiti k realizaciji naslednjih objektov. Farma v Žepini 800 glav, Farma v Imenem 900 glav. Dopolnitev proizvodnje s pitanci v Žovneku 200 glav in začeti tudi z ustreznimi deli za izgradnjo prašičje farne v Pirešici 30.000 kom. V Radljah tudi 150 glav pitancev.

V zasebnem sektorju tudi razviti proizvodnjo kar zahteva čvrstše odnose z združenimi kmeti s tem, da se jim nudi repromaterial. Delati je na ustreznih skupnostih, v okviru katerih bi se lahko lotili bolj organizirane reje živine.

Znotraj Hmezada moramo tudi delati na preusmeritvi blagovnih tokov živine in prašičev. Če ne v celoti pa postopoma iz KZ Drava in KZ Sl. Bistrica. Zato naj za farmo pitancev v Radljah pripravijo ustrezno finančno konstrukcijo v Hmezadu.

Sistematično moramo delati na sovlaganjih v drugih republikah, da si zagotovimo del surovin (MPG 6000 govedi in prašiči 40000 kom.). Lahko bi izdelali določene programe sodelovanja na tem področju v PIK Vinkovci, Bačka Palanka, Virovitica in drugimi. To bi morali biti dolgoročni programi.

Glede oskrbe celjskega tržišča lahko CMI prevzame adekvatni del na pridobljene surovine na tem območju.

Zadolžitev: Razvojno proizvodna in ek. koordinacija ter strokovne službe posameznih DO.

Proizvodnja perutninskega mesa

S proizvodnjo brojlerjev je nadaljevati. S tem, da se v Hmezadov reprodukcijski vključijo tudi KZ Drava in KZ Sl. Bistrica (s tistim delom, ki ni dolgoročno omejen s pogodbami). Z vključitvijo Perutnine Zalog v SOZD Hmezad je reprodukcijski vključen do končne finalizacije. Na tem področju je potrebno delati po dogovorjenem programu.

Zlasti bo potrebno pri nadaljnjem razvoju več medsebojnega koordiniranja in poenotenja celotnega kompleksa, kar bi lahko opravljala. Perutnina Zalog.

Postopoma bo potrebno tudi v DS razvijati proizvodnjo brojlerjev. Za investicijo v KZ Drava je potrebno pripraviti finančno konstrukcijo znotraj Hmezada (Perutnina Zalog). Hmezad naj to dejavnost razvija in še nadalje sodeluje z DO, ki so izven našega sistema (KZ Mozirje, ERA, KKZ), itd.

Zadolženi: Razvojna in proizvodna koordinacija, zlasti pritegniti strokovne službe Perutnine Zalog.

Proizvodnja rib:

Za proizvodnjo rib je potrebno izdelati čim več razvojnih programov in začeti bolj intenzivno delati na izkoriščanju teh pomembnih

gospodarskih resursov. Gojenje rib v okviru Hmezada poenotiti in poskrbeti za enotno strokovno delo, ki se bi lahko usmerjalo iz razvoja SOZD. Potrebno bo tudi izpeljati ustrezno organizacijsko obliko. Omenjena proizvodnja mora najti ustrežnejše mesto v investicijskih programih.

Konkretne programe pripravi Proizvodna in razvojna koordinacija z ustreznimi službami.

Prيره mлека:

Vse sile moramo aktivirati, da znotraj Hmezada povečamo prirejo mleka tako v družbenem kot zasebnem sektorju.

V družbenem sektorju: Zgradili bomo farmo za 250 krav molznic v Zalogu ter povečati proizvodnjo mleka po kravi (sedanji stalež). Proučiti kaj lahko napravimo za proizvodnjo mleka v DS v KZ Drava, KK Šmarje in KIB.

Investicije v družbeni sektor je potrebno čim hitreje izvesti, ker bo pozitivno vplivalo na konstantno dobavo mleka.

V zasebnem sektorju bomo zajeli čim večje število krav v odkup mleka, kakor povečati odkup mleka po kravi za najmanj 30-50 %. To zahteva, da odpiramo nove mlečne linije ter z novimi stimulatnimi ukrepi (lastnimi) pomagamo pri večanju prireje mleka.

Pri proizvodnji mleka je potrebno odločno več narediti v KIB.

Potrebno bo povečati proizvodnjo mleka z dodatnimi vlaganji v KZ Drava in KZ Sl. Bistrica ter del blagovnih tokov iz teh dveh DO preusmeriti skozi Hmezad.

Delati moramo na formiranju hlevskih-mlečnih skupnosti, da zagotovimo konstantno dobavo mleka.

Nosilec naloge: Proizvodna in razvojna koordinacija z ustreznimi strokovnimi delavci v posameznih DO.

Vse investicije s področja povečane proizvodnje mesa in mleka moramo smatrati kot enoten investicijski paket. V ta investicijski paket pa je potrebno vključiti tudi mešalnico močnih krmil, kar pogojuje normalno delovanje reproverig. V investicijo mešalnice je pritegniti sovlagatelje iz Hmezada in tudi izven Hmezada, zlasti tiste, ki se iz mešalnice oskrbujejo.

FINANCIRANJE PROJEKTOV ZA IZVEDBO INVESTICIJ

Financiranje je sigurno osrednji problem, obstaja upravičena bojazn, da ne bo dovolj sredstev za financiranje teh projektov. Zato bo potrebno iskati vse mogoče vire sredstev za financiranje teh nalog:

Struktura sredstev:

Lastna sredstva
Sredstva sovlagateljev, zlasti je pritegniti trgovske organizacije in tudi druge OZD, ki jim ne more biti vseeno, kako je s prehrano odnosno oskrbo.

Sredstva bank, ker so to prioritne investicije se je potrebno boriti v bankah za drugačen tretma teh investicij. Poleg tega so tudi delno izvozno orientirane.

SIS za preskrbo Celje, Ljubljana, Maribor, rezervni skladi DPS in proračunska sredstva DPS.

Zadolženi: Razvojna koordinacija - ekonomska koordinacija in IB.

NEKATERE NADALJNJE NALOGE NA NOVIH PROJEKTIH

Potrebno je delati na uvajanju novih dejavnosti v Hmezadu.

Ovčjereja: projekt je pred realizacijo.

Projekt zdravilna zelišča in predelava se tudi intenzivno dela na tem projektu.

Vprašanje kunčjereje in sodelovanje z ERO iz Titovega Velenja. Projekt konjereje je v zasnovi.

Ostali projekti, predelava sadja, itd. Na njih bo potrebno delati.

Naloga: Razvojne in proizvodne koordinacije.

REPROCELOTE:

V Hmezadu moramo delati na zaokrožitvi reprocelot. Reprocelote lahko zaključimo v dveh krogih znotraj Hmezada in izven Hmezada.

Znotraj Hmezada:

- reprodukcijsko proizvodnjo zelja
- reprodukcijsko proizvodnjo gob, šampinjonov
- reprodukcijsko perutnine (v glavnem v Hmezadu)

Izven Hmezada:

- reprodukcijsko mleka,
- reprodukcijsko mesa

To področje zahteva temeljite strokovne obdelave, zlasti še dohodkovne povezave, delitve, itd.

Nosilec nalog: Ekonomska koordinacija z ustreznimi drugimi koordinatori in strokovnimi službami v DO.

ZEMLJIŠKA POLITIKA:

Zemljiška politika se naj v strokovnem in iz stališča novih agrarnih operacij vodi iz ustreznih služb, ki so v zemljiškem odelku na nivoju SOZD.

Naloge:

Maksimalno se moramo vključiti v pridobivanje zemljišč v družbeni sektor kmetijstva. Zato bo potrebno, da DO iz kmetijstva tesno sodeluje z Zemljiško kmetijsko skupnostjo in občinskimi upravnimi organi, da prevzemajo določena zemljišča, ki pod silo zakona ne morejo biti v obdelavi kmetov. (Pobuda mora biti na naši strani). Tesno morajo sodelovati tudi združene organizacije pri pridobivanju zemljišč. Pristopiti k realizaciji zakona o preživitinskem varstvu kmetov. V vseh TOZD in TOK izdelati dolgo-

(Nadaljevanje na 8. strani)

25 let Perutnine Zalog

V kongresni dvorani v Ljubljani se je na slovesnosti sredi decembra zbral kolektiv in številni gosti – med njimi tudi člani SOZD Hmezad Žalec.

Uvodoma je spregovoril dolgoletni direktor Milan Bračika.

Tovarišice in tovariši, cenjeni gostje in sodelavci.

Naš jubilej 25-letnica obstoja DO Perutnine Zalog je pomemben za slovensko kot jugoslovansko perutninarstvo.

Tradicija farmskega perutninarstva v Jugoslaviji je namreč stara 25 let in se je začela z ustanovitvijo farme v Zalogu leta 1957.

Pri ustanovitvi podjetja je bil dan osnovni poudarek proizvodnji piščančjega mesa. Ker današnji jubilej proslavljamo skupaj z našimi rejci kooperanti, menim, da je potrebno ob tej priliki povedati nekaj več o rezultatih, ki smo jih dosegli skupaj s kooperanti na tem področju.

Prva in takrat največja farma za pisanje piščancev v Zalogu je dokončno zgrajena leta 1959. Na tej farmi se je presajala tuja tehnologija na domača tla.

V letu 1964 je bil ustanovljen pri Agrokombinatu Emona obrat za kooperacijo in s tem je bilo omogočeno, da se pisanje prenese na dislocirana mesta, kmetije v bližnji in daljnji okolici. Na farmi v Zalogu se pisanje piščancev počasi opušta in preusmerja v drugo proizvodnjo.

Med slovesnostjo v kongresni dvorani v Ljubljani.

Današnji 450 članski kolektiv se lahko s ponosom ozira na opravljeno delo v 25 letih, zavedajoč se vseh težav in naporov, ki so bili potrebni za prebroditev začetnih ovir v razvoju, iskanju tehnoloških rešitev, organizacijskih in končno tudi tržnih.

Ne doma, ne v tujini do tedaj še ni bilo na razpolago opreme za primerno rejo perutnine, delovne kvalifikacije in specializacije kadra, pa so bile mogoče le sproti ob delu.

Tržišče in potrošniki so bili navajeni le občasne ponudbe sorazmerno dragih živih pohancev in so zato z nezaupanjem in le počasi sprejemali vsakodnevno ponudbo zaklanih očiščenih in ohlajenih piščancev.

No, danes se je vse toliko spremenilo, da je postala perutnina nepogrešljiva sestavina vsakdanje prehrane. Po zaslugi velikanskega tehnološkega napredka je perutninarstvo vsakdanje prehrane. Po zaslugi velikanskega tehnološkega napredka je perutninarstvo prehitelo v cenenosti in uporabnosti ostale veje mesne industrije.

Razvijati se je začela kooperacija na področju EMONE v okolici Ljubljane, Hmezad Žalec, KZ Mozirje, Kmetijstvo Šmarje, ERA Velenje in KZ Trbovlje.

Takšna organizacija je nudila določene prednosti pri organizaciji dela in pridobivanju finančnih sredstev.

V tem obdobju smo pridobivali piščance tako, da smo z avansi na proizvodnjo omogočili adaptacijo gospodarskih poslopij in nabavo opreme. Ko so bile dane zakonske možnosti za kreditiranje kooperantov, se je lahko pristopilo k izgradnji namenskih objektov, ki so bili boljši po svoji zasnovi in funkcionalnosti. Dandanes gradimo objekte za piščančje farme po tipskih načrtih dvoetažne hleve in enoetažne hleve za 15.000 brojlerjev.

V letu 1959 je bilo vseljenih 277.000 piščancev, v letu 1982 pa pričakujemo, da bo zaklanih 5,8 milijonov piščancev.

Ravno tako se iz leta v leto povečuje povprečna velikost vseljene jate; ta je bila 1977. leta 5.428 DSP, leta 1982 pa 12.481.

Naša najmanjša jata šteje danes 2.700 piščancev, največja pri zasebnem rejcu 39.800, oziroma 66.500 v družbenem sektorju.

Prav tako ugotavljamo velik napredek po letih pri povprečni živi teži, konverziji in dolžini pisanja.

Razvoj pisanja na posameznih področjih je bil različen. Najhitreje se vedno razvija Kooperacija Hmezad Žalec. Procentni delež posameznih področij v skupni proizvodnji za leto 1982 je takle:

	1982	1977
Hmezad, KZ		
Savinjska dolina	34,5 %	26,1 %
Hmezad,		
Kmetijstvo Šmarje	14,8 %	11,3 %
KZ Celje	9,3 %	15 %
KZ Mozirje	8,8 %	15 %
ERA Velenje	5,8 %	8,4 %
KGP Kočevje	6,0 %	—
KZ Trbovlje	0,7 %	4 %
TM – Emona	18,9 %	20,2 %
TO Reja	1,2 %	—

Medsebojni odnosi so bili vedno ekonomski, vendar je o njih prevladovalo spoznanje tesne medsebojne povezanosti in medsebojne odvisnosti.

Osnovni dokument odnosov je bila najprej pogodba, nato dogovor in na koncu sporazum o medsebojnem sodelovanju.

Veliko medsebojne solidarnosti smo dokazali v občasnih kratkotrajnih krizah.

Ravno medsebojna solidarnost je bila in bo pogoj za tako hiter razvoj kooperacije.

Truditi se moramo, da kljub raznim težavam čim več uvajamo najnovejšo tehnološko izsledke, ki jih dosegajo dežele z razvito perutninsko proizvodnjo.

Vzporedno smo razvijali tudi klavniške kapacitete.

Naša klavnica je prva te vrste v Sloveniji. Bila je postavljena 1959. leta. Imela je zmogljivost 400 piščancev na uro oziroma 900 ton mesa na leto.

Naslednjih 15 let smo po malem dozidavali tovarno, ki je postajala premajhna, menjali opremo in namerjali prostore drugod.

Delali smo skrajno utesnjeni.

Šele v letu 1975 smo se odločili za večjo obnovo in povečanje. V prvi in drugi fazi rekonstrukcije, ki je bila končana v letu 1979, smo povečali zmogljivost na današnjih 3.600 piščancev na uro, oziroma 7,2 milijona piščancev na leto v eni izmeni.

Obenem so se razvijali naši izdelki. Od nekdanjega piščanca, ki je imel na sebi še glavo in stopala, v sebi pa užitno in neužitno drobovino, smo prešli na današjo pripravo mesa v glavnih kosih ter izkoščevanje v pripravo izdelkov, salam, hrenovk itd.

Pred nami je še dokončna ureditev optimalne izrabe vseh ostankov. Med tem je bila poleg prireje mesa uvedena še proizvodnja valilnih in konzumnih jajc, en dan starih piščancev in razmnoževanje plemenskih jat. Večanje obsega in

širjenje programa proizvodnje je zahtevalo nove farme in obrate, več delavcev in tehnologov, dopolnjene in nove tehnološke postopke. Že od leta 1963 se uveljavlja Perutnina Zalog tudi kot dobavitelj valilnih jajc in en dan starih piščancev kupcem in kooperantom po vsej Jugoslaviji. Temeljito in kvalitetno delo je bilo podlaga in pogoj za sklenitev licenčnih pogodb za pridobitev matičnih plemenskih jat, od uglednih selekcijskih družb in za zaupanje kupcev plemenskega blaga na domačem in tujem tržišču.

Glavni direktor SOZD Hmezad dipl. inž. Vlado Gorišek in direktor JATE Zalog tov. Milan Bračika se zabavata.

Brez dvoma je jedro dejavnosti Perutnine Zalog v razmnoževanju plemenske perutnine.

Delo v razmnoževalni plemenskih jat je posebnega pomena ne le zaradi angažiranja dodatnih strokovnih sil, temveč tudi zaradi komercialne privlačnosti: odprlo nam je pot v svet, v izvoz, ki je v današnjih časih in pogojih poslovanja nujen in prepotrben.

Odkar se naša DO ukvarja z reprodukcijo plemenske perutnine, smo tudi izvažali. Najprej smo hoteli plasirati le vse presežke plemenskega blaga, poleg tega pa smo se želeli tudi usposabljalati za izvoz. Tako nas zahteve po izvozu v zadnjih letih niso našle nepripravljenosti. Potrebe po samostojnem deviznem nakupu surovin so nas le še bolj prisilile k izvažanju.

V letu 1980 smo izvozili za 1.013.000 \$, 1982 bomo za preko 2 milijona \$. Svetovna kriza pa nas čaka na zunanjem tržišču z zelo težkimi pogoji. Kljub temu, da niso vzpodbudni, se bomo morali spoprijeti z njimi, saj sicer ne bomo mogli izpolniti lastnih potreb po reprodukcijskem materialu, niti svoje družbene vloge. Seveda pa opravičeno pričakujemo jasnejših napovedi, koordinacije in ekonomske zaščite v programih in ukrepih gospodarske politike skladno z našo družbeno obveznostjo, da moramo proizvajati in gospodariti pozitivno. Izgledi v prodaji na tuja tržišča so namreč zelo težki, cene so daleč nižje kot so naši stroški in brez ustreznih premij ne bomo mogli doseči postavljenih izvoznih planov.

V prejšnjem petletnem obdobju beležimo, kot ostale perutninske

(Nadaljevanje na 4. strani)

(Nadaljevanje s 3. strani)

organizacije, hiter in uspešen razvoj, tako na področju investiranja kot dviga rasti proizvodnje.

Naša DO je vložila v obdobju 1976–1980 v novo preizkušnjo 164.257.596 din in to pretežno lastnih sredstev.

Zaradi znanih težav v gospodarstvu se je ta trend v lanskem in letošnjem letu umiril.

Za plansko obdobje 1981–1985 predvidevamo, da bomo vložili v proizvodnjo 392.000.000 din. Največja vlaganja bodo v valilnico, ki bo pretežno izvozno usmerjena. In v obrat za predelavo ostankov v beljakovinsko moko, ki bo lahko deloma nadomestila ribjo moko (le to sedaj uvažamo) ter lastna skladišča za osnovne surovine krmil.

V prvi polovici letošnjega leta je prišlo do obojestranske pobude za združevanje z našim največjim proizvajalcem pitancev SOZD Hmezad. Po večmesečni obširni razpravi programa in SS o združitvi na družbeno političnih organizacijah, samoupravnih organih in zborih delavcev, so se delavci obeh temeljnih organizacij dne 14. 12. 1982 na referendumu odločili za vključevanje v SOZD Hmezad. Izid glasovanja je sledeč.

Od skupaj 428 zaposlenih, je glasovalo 398 delavcev ali 92,99 %.

Za vključitev v SOZD Hmezad je glasovalo 356 delavcev, kar pomeni 83,18 %.

Iz programa in SS vključevanja v SOZD Hmezad lahko sklepamo, da bo pospešen razvoj tako DO Perutnina Zalog kot tudi SOZD Hmezad.

S tem stopamo v višjo gospodarsko obliko združenega dela, ki nudi veliko prednosti za slehernega delavca. Naštel bi samo nekatere: delitev dela pri nadaljnjem raz-

Dr. Tone Vrabčič z zlatim petelinom.

voju, olajšave pri uvozu posameznih krmil, skupna proizvodnja, združevanje sredstev za tekoče poslovanje in investicije, lažje pridobivanje dinarskih in deviznih sredstev za nadaljnji razvoj in končno večjo socialno varnost za delavce in kooperante.

Da bi na tržišču imela učinkovitejšo podobo, se je delovna organizacija z referendumom odločila spremeniti svoje ime. V širšem sodelovanju s potrošniki je bilo izbrano ime JATA, ki naj bi odsej predstavljalo javnosti našo DO.

Kot sem povedal na začetku se je začelo z rejo piščancev na 11.500 m² hlevov, danes pa teče prireja na 94.000 m² hlevov lastnih in 65.000 pri kooperantih.

8.900 ton mesa v različnih kakovostnih delih in izdelkih, 40 milijonov jedilnih jajc, 33 milijonov valilnih jajc in 13 milijonov dan starih piščancev v letu 1982 je rezultat dela in izkušenj 25 let. Obenem je

to prispevek širši družbeni skupnosti v reševanju prehrane prebivalstva in izvozu.

In končno ob našem jubileju, ko dajemo priznanje vsem zaslužnim

poslovnim partnerjem in sodelavcem, ki so prispevali k našemu skupnemu uspehu, iskrene čestitke v imenu celotnega kolektiva in svojem imenu.

OB 25 – LETNICI PERUTNINE ZALOG

Podelitev priznanj Hmezadovim delavcem in rejcem

Odličje **Zlatega petelina** sta prejela Ciril Drobnič in dr. Tone Vrabčič.

CIRIL DROBNIČ – je rejec DO Kmetijstvo-Šmarje pri Jelšah. S perutninstvom se ukvarja že od leta 1958. Že dolgo je naš največji rejec. Vsako leto zredi 6 jat po 40.000 piščancev. Do sedaj je priredil 3.800 ton spitanih piščancev in je zgled in rekord pri pridelavi hrane v trdno organizirani koperacijski proizvodnji, značilni za slovensko perutninarstvo.

Dr. TONE VRABIČ – v začetku leta 1968 je prevzel organizacijo in zdravstveno zaščito kooperacijske reje piščancev pri Hmezadu v Žalcu. Ima velike zasluge za hiter in uspešen razvoj reje v Savinjski dolini. Posebno si je prizadeval za modernizacijo opreme in objektov za rejo piščancev. Tesno sodeluje s Tovarno močnih krmil v Žalcu, kjer s svojimi nasveti pripomore k napredku v prehrani piščancev. Kot predsednik perutninskega odbora pri Živino-rejski poslovni skupnosti je prispeval velik delež k razvoju in ugledu slovenskega perutninarstva.

Za dolgoletno in uspešno sodelovanje s Perutnino Zalog so **spominske plakete prejeli:**

- Tovarna močnih krmil Žalec
- Viktorija Križan – KZ Savinjska dolina TZE
- Emil Pintar – KZ Savinjska dolina.

Za uspešno sodelovanje in dobre proizvodne rezultate v reji brojlerjev so prejeli **priznanje** Perutnine Zalog naslednji rejci iz Hmezad, Kmetijstvo Šmarje:

Čoh Peter, Došler Avgust, Pohorc Anton, Stojnišek Vinko.

Iz Hmezad, KZ Savinjska dolina: Andjelkovič Dušan, Antloga Berta, Borštnar Stana, Bukovšek Stanko, Čulak Ivan, Juhart Ivan, Florjan Franc, Lenovšek Martin, Kučer Ivanka, Mahor Ivan, Om-ladič Ivan, Rotar Franc, Stenovec Janez, Turnšek Jože, Vranič Ivan, Mešič Anton.

20 let Samopostrežne restavracije Celje

Prve dni januarja so praznovali. Kolektiv in številne goste je nagovoril direktor DO GOSTINSTVO-TURIZEM tov. Miloš Frankovič in med ostalim dejal:

Tovarišice in tovariši

Bolj, ko se zaostruje gospodarski in politični položaj v svetu, bolj ko se soočamo tudi pri nas s problemi, vezanimi na izvajanja politike ekonomske stabilizacije, vedno pogostejše se srečujemo z besedo HRANA. V javnih občilih se vsak dan pojavljajo članki, ki obravnavajo problematiko hrane od proizvodnje, predelave do končne porabe, katera zagotavlja človeku obstoj. Del te problematike je vezan tudi na družbeno prehrano, ki je osnovna dejavnost naše TOZD Samopostrežne restavracije v Gaberju.

Konec leta 1957 se je v zveznem merilu začela akcija ustanavljanja obratov družbene prehrane. V teh obratih naj bi zaposleni državljani prejeli ceneno in zadosti kalorično hrano.

Takšna akcija je stekla tudi v Celju, kjer so politični forumi ob

Direktor DO Gostinstvo-turizem tov. Miloš Frankovič med slavnostnim govorom.

podpori večjih podjetij, prišli do ugotovitve o nujnosti izgradnje ob-

jekta družbene prehrane. Formiran je bil iniciativni odbor predstavnikov zainteresiranih kolektivov, ki je v imenu investitorja OBČINSKEGA LJUDSKEGA ODBORA CELJE, vodil delo od začetnih priprav do izgradnje. Gradnja objekta se je zaradi pomanjkanja finančnih sredstev precej zavlekla in šele po najetu dolgoročnega posojila pri takratnem republiškem investicijskem skladu, je obrat dočakal otvoritev 31. 12. 1962.

Čeprav je bila takšna oblika prehrane širše družbeno podprta in dobro zastavljena in čeprav so bile dane kolektivu v prvih letih poslovanja določene olajšave pri prometnem davku od pijač, ter davku iz dohodka, so vse do leta 1969 nastopale velike težave v poslovanju.

V letu 1969 se je Samopostrežna restavracija priključila takratni DO Hmezad in s skupnimi napori je kolektiv uspel zapolniti proste kapacitete. Število obrokov je pričelo hitro naraščati in v letu 1976 se je dnevno pripravljalo že prek 6000 obrokov, ki so jih delno prodali v samem objektu, pretežni del pa so

jih razvažali delovnim kolektivom v Celju in Žalcu. Ocenjujemo, da je kolektiv v 20-letih poslovanja pripravil preko 25 milijonov obrokov.

Ugotavljamo, da tudi po 20. letih poslovanja Samopostrežna restavracija ni izgubila vloge enega največjih proizvajalcev toplih obrokov in to vlogo bo skušala obdržati tudi naprej.

Danes razpolaga Samopostrežna restavracija s kapaciteto kuhinje do 7000 obrokov dnevno, z dvorano s 450 sedeži, kjer se odvijajo razne družabne prireditve in gostitve, s sodobno urejeno točilnico ter posebno sejno sobo. Normalni potek dela omogoča kotlarna na trdo gorivo in nova, zgrajena v preteklem letu, s priključkom na plin.

Ob upoštevanju zaostrenih gospodarskih razmer je kolektiv v preteklem letu sprejel poseben program ukrepov za odpravo vseh notranjih pomanjkljivosti. Program ukrepov se dosledno uresničuje, žal pa vzporedno nastopa nešteto zunanji vplivi, na katere pa kolektiv sam kakor tudi celotna DO ne more vplivati.

Naj na kratko opredelim probleme, ki imajo širši družbeni značaj in so neposredno vezani na problematiko družbene prehrane. V strukturi porabljenih sredstev nam predstavlja meso kar 60 %, vsem je znana problematika mesa in njegove cene, a to v delovnih kolektivih težko razumejo.

slanstvo ne glede na rentabilnost priprave obrokov.

To je bil samo del problemov, ki spremljajo dejavnost kakršno opravlja naš kolektiv, ki slavi danes 21. letnico obstoja. Bilo je že veliko kritičnih obdobij v teh letih in vedno so se našle rešitve. Upamo, da bo tako tudi vnaprej.

Kot eden največjih proizvajalcev toplih obrokov se kolektiv v polni meri zaveda, da lahko kakršenkoli izpad ali večja napaka v pripravi obrokov povzroči veliko negodovanje in v končni fazi tudi prekinitve dela v katerem izmed večjih podjetij. Da bi se temu izognili, moramo normalno poslovati ne glede na pogoje, ki so vse prej kot normalni.

Izpostavljamo problem neenakopravnosti med delavci v naši družbi. Tisti, ki imajo obrate družbene prehrane v lastni režiji, imajo neprimerno boljše in obilnejše obroke, za visoko ceno, ki ne bremeni direktno delavca, temveč se določeni stroški skrijejo bodisi pod režijo ali kam drugam. V teh kolektivih imajo tako rečeno urejeno družbeno prehrano. Realni stroški prehrane so neprimerno višji od uradno prikazanih. Delavci, ki prejemajo obroke od gostinskih DO, so pri tem oškodovani, ker je normativ obrokov nabavnih cen vprašljiv, včasih tudi kvaliteta in asortiman. V teh podjetjih vlada nezadovoljstvo in vse to leti na gostinska podjetja, ki morajo prav tako kot vse drugo gospodarstvo nositi vse obveznosti in opravljati svoje po-

Vsem članom kolektiva iskreno čestitam in se vam v imenu DO Hmezd Gostinstvo-turizem Žalec in v svojem imenu zahvalim za delo, ki ste ga opravili v teh 20 letih. Enako se zahvaljujem za poslovno sodelovanje vsem odjemal-

Milka Kukovec, upravnica Samopostrežne restavracije Gaberje je podelila priznanja za dolgoletno in uspešno delo delavcem in plakete največjim odjemalcem.

cem, kakor tudi širši družbenopolitični skupnosti, ki je vedno imela prisluh za problematiko družbene prehrane, in upam, da bo tako tudi v prihodnje.

V kulturnem sporedu je ubrano pel moški pevski zbor Ivan Cankar iz Celja.

Primeri izračunov preživitve, ki so bili opravljeni pri oddaji zemljišč

1. primer

Stranka – ženska, stara 68 let, je oddala:

- a) **11784 m²** njiv
- b) **11783 m²** travnikov
- 23567 m²** kmetijskih zemljišč
- c) **7330 m²** gozda

Skupna kupnina oddanih zemljišč znaša 632.327,00 din. Mesečna preživnina znaša 7.527,70 din.

2. primer

Stranka – ženska, stara 71 let, je oddala:

30497 m² kmetijskih zemljišč; skupna kupnina znaša 508.654,50 din.

Kupninski izračun znaša 6.055,41 din/mes. Glede na starost oddajalke zemljišča (71 let), se kupninski izračun v skladu z 11. členom zakona poveča za 20 %, tako da znaša 7.266,50 din/mesečno.

3. primer

Stranki – zakonca

moški star 73 let
ženska stara 64 let

Zakonca sta oddala **40419 m²** kmetijskih zemljišč
9260 m² gozda

Skupna kupnina oddanih zemljišč znaša 1.044.533,60 din. Kupninski izračun znaša 12.434,92 din.

Glede na starost oddajalca (73 let) se v skladu z 11. členom zakona 50 % kupninskega izračuna poveča za 20 %, tako da znaša 7.460,95 din mesečno.

Glede na to, da sta se zakonca dogovorila, da koristita preživnino vsaki do 1/2, znaša mesečna preživnina 6.839,20 din na osebo ali 13.678,40 din za oba.

L. Kampuš

REFERENDUM

Delavski svet SOZD Hmezd Žalec je na svoji seji dne 28. 1. 1983 na osnovi določil 94. in 113. člena Samoupravnega sporazuma o združitvi v SOZD Žalec sprejel:

SKLEP

Razpiše se referendum za sprejem: sprememb in dopolnitev Samoupravnega sporazuma o združitvi v SOZD Hmezd Žalec; sprememb in dopolnitev Statuta SOZD Hmezd Žalec Referendum se razpiše za čas od 25. 2. do vključno 28. 2. 1983.

Referendum razpišejo tudi delavski sveti TOZD, TZO, TOK, enovitih DO, DO, KZ, DSSS SOZD in določijo datum in čas referenduma od 25. 2. do vključno 28. 2. 1983.

Na referendumu bodo odločali o sprejemu sprememb in dopolnitev Samoupravnega sporazuma o združitvi v SOZD in Statuta SOZD delavci, združeni kmetje oz. obrtniki v TOZD, TZO, TOK, enovitih DO, DO, KZ in DS Skupne službe SOZD.

Imenuje se komisija za izvedbo referenduma, ki jo sestavljajo:

Nuša Rojc, DSSS SOZD – predsednik
Metka Vočko, GT-DSSS – namestnik predsednika
Minka Žilnik, KŽ-DSSS – član
Filip Lesjak, NT DSSS – namestnik
Zdravko Goršek, ST DSSS – član
Jože Medved, VR – namestnik
Naloge komisije so:

- nadzira izvedbo referenduma
- ugotavlja rezultate glasovanja
- poroča delavskemu svetu SOZD o rezultatih oz. izidu referenduma na prvi seji po referendumu.

Predsednica
delavskega sveta SOZD
Jožica Pirnat

VOLITVE – VOLITVE – VOLITVE

Delavski svet SOZD Hmezad Žalec je v skladu z določili zakona o volitvah in odpoklicu organov upravljanja (Ur. l. SRS 23/77) ter v skladu z določili 94. čl. Samoupravnega sporazuma o združitvi v SOZD Hmezad Žalec na seji dne 28. 1. 1983 sprejel

SKLEP

Razpišejo se volitve delegatov v samoupravne organe SOZD

- a) delavski svet SOZD
- b) odbor samoupravne delavske kontrole SOZD

Datum in čas volitev določijo članice SOZD v času od 25. 2. do vključno 28. 2. 1983.

Delavci, združeni kmetje in obrtniki samoupravnih organizacij, združenih v delovne organizacije v sestavi SOZD, volijo skupnega delegata v delavski svet SOZD in njegovega namestnika.

Delavski svet SOZD sestavlja po en delegat vsake članice, en delegat delovne skupnosti Skupne službe SOZD, en delegat na vsakih nadaljnjih 400 delavcev članice in en delegat iz vrst združenih kmetov oz. obrtnikov članice, ki ima v svoji sestavi TZO oz. TOK.

V delavski svet SOZD bodo volile:

	delegat delavcev članice	delegat na nadaljnjih 400 delavcev članice	delegat iz vrst združenih kmetov oz. obrtnikov
1. Hmezad Kmetijstvo Žalec	1	1	1
2. Hmezad KK Šmarje	1		1
3. Hmezad Kmet. I. Bistrica	1		1
4. Hmezad KZ Drava Radlje	1		1
5. Hmezad KZ Sav. dolina	1		1
6. Hmezad KZ Slov. Bistrica	1		
7. Hmezad Vrtnarstvo Celje	1		
8. Hmezad Sadjarstvo Mirošan	1		
9. Hmezad Čebelarstva zadruga	1		
10. Hmezad CMI	1	1	
11. Hmezad Celjske mlekarne	1		
12. Hmezad Strojna Žalec	1		
13. Hmezad Minerva Žalec	1		1
14. Hmezad Notranja trgovina	1		
15. Hmezad Export-import	1		
16. Hmezad Gostinstvo turizem	1		
17. Jata Zalogo	1	1	
18. DS Skupne službe SOZD	1		

Vsakemu delegatu v delavski svet SOZD se izvoli tudi namestnik.

V odbor samourpavne delavske kontrole SOZD volijo vse članice SOZD in delovna skupnost SOZD po enega delegata.

Za izvedbo volitev oz. ugotovitev rezultatov glasovanja za volitve delegatov v organe SOZD se imenuje volilna komisija, ki jo sestavljajo:

- Ivan Vodlan, DSSS SOZD – predsednik
- Ivanka Kragl, DSSS SOZD – namestnik predsednika
- Vojko Bizjak, KZSD DSSS – član
- Marta Pintar, E-I – namestnik
- Helena Zagovzda, CMI DSSS – član
- Gertruda Terčak, CMI – namestnik

V dvorani Skupščine občine Slovenska Bistrica je imel svet direktorjev SOZD Hmezad sejo. Po seji so obiskali eno kmetijo.

Poslovni odbor

Poslovni odbor je na 13. redni seji dne 20. 12. 1982 obravnaval predlog dopolnitev SaS o temeljih plana, kjer je bilo največ razprav okrog združevanja sredstev za investicije, kakor tudi o pogojih združevanja teh sredstev.

Obravnava je potekala o SaS o združitvi v SOZD Hmezad in statuta SOZD, ki se daje v obravnavo in sprejem delavskemu svetu SOZD. Razprava je potekala o izvoznih aktivnostih in o izvoznih nalogah, kakor tudi o akcijskem programu SOZD katere naloge je obravnavala tudi akcijska konferenca OÖZKS SOZD Hmezad. Naloge so predvsem v smeri povečane proizvodnje tako v fizičnem kot v vrednostnem smislu. Skratka potrebno je povečati proizvodnjo hrane, kakor tudi površine zemljišč in naraščati mora izvoz.

Poslovni odbor je odobril CMI 535.243,05 solidarnostnih sredstev za potrebe sklada skupne porabe.

Stanislavu Tonjku je Poslovni odbor odobril vračanje štipendije v višini 177.069,00 Din v rednih mesečnih obrokih od 1. 1. 1983 do 31. 12. 1986 z 8 % obrestmi. Odobri se status izrednega študenta Darinki Stojšek iz KK Šmarje za šolanje v četrtem letniku srednje ekonomske šole in Bojanu Mikuljanu iz KK Šmarje za šolanje v drugem letniku poslovske šole v Celju.

Ivan Vodlan

Jubilanti za zvestobo Hmezadu

Ob zaključku poslovnega leta 1982 so bila podeljena priznanja delavcem za 10., 20. in 30. letno zvestobo Hmezadu oziroma njegovim pravnim prednikom. Priznanja so prejeli:

za 10-letno delo v Hmezadu

KMETIJSTVO ŽALEC

Martin Belej
Ciril Kroflič
Jožef Karo
Angela Žohar
Strjepan Gregur
Zvonko Madžar
Marija Žerič
Slavko Kocijan
Slavica Kocijan
Stjepan Šumiga
Milan Šip
Pavel Starič
Marija Ljubič
Marija Turnšek

KMETIJSKI KOMBINAT ŠMARJE

Jožef Valenšak
Ferdo Krmič
Anton Strnad
Ivan Polutnik
Albin Romih
Vekoslav Boršič
Jože Petovar
Majda Prevorsek

KMETIJSTVO ILIRSKA BISTRICA

Marjan Nuncija
Zora Brnetič
Branka Stopar
Bogdan Grilj
Desa Juričič
Marija Pavlovčič
Bojan Vodopivec
Tatjana Belušič

KZ DRAVA RADLJE

Franč Korent
Rudolf Namestnik
Marija Poročnik
Anton Knez
Jože Enci
Dragotin Vajs
Bernard Vodušek
Pavel Javornik
Adolf Kupnik
Jrj Medved

VRTNARSTVO CELJE

Antonija Jager
Jurij Draksler
Hajrudin Mustajbašić
Sonja Lukanc

KZ SAVINJSKA DOLINA ŽALEC

Julijana Puncer
Anica Leskovšek

KZ SLOVENSKA BISTRICA

Jože Florjaničič
Vida Germ
Rozina Pišek
Elizabeta Sever
Marija Sincek
Anica Vouk
Ivan Vančur
Matilda Šoba
Olga Papotnik

CELJSKA MESNA INDUSTRIJA CELJE

Silvester Žerjav
Nenad Dronjak
Franc Stropnik

Jožica Zupanec
Marija Kostanjevec
Marija Škrubej
Marija Goričan
Ludvik Pavlič
Janez Cvikel
Štefan Doberšek
Marija Butinar
Franc Grobelšek
Mile Begovič
Sylvia Drogenik
Franc Drobnač
Franc Turnšek
Ivan Vrbek
Ljudmila Stibrič
Franc Košir
Marija Cencelj
Olga Strah
Milena Grom
Angela Gorišek
Sonja Sirca
Alberta Kolar
Marija Kristan
Marija Tonjko

CELJSKE MLEKARNE CELJE

Jože Pusovnik
Danica Lesjak
Leopold Bernjak
Helena Voga
Konrad Guček
Ciril Peklar
Danilo Klinar
Nada Šarlah

EXPORT-IMPORT ŽALEC

Janko Poklečki
Marija Seibert
Marija Meh
Marija Novak
Štefanija Hriberski

STROJNA ŽALEC

Branko Baloh
Jožef Krajnc
Vinko Marovt
Franc Škrabak
Martin Šon
Alojz Šteiner
Edvard Petek
Franc Kralj
Franc Vašl
Peter Kainz

GOSTINSTVO-TURIZEM ŽALEC

Ivanka Mavrin
Rozalija Bajde
Stanislav Rezec
Gabrijela Stebernak
Erna Krušič
Dragica Dolar
Danica Podbregar
Kristina Križnik
Margareta Vočko

NOTRANJA TRGOVINA ŽALEC

Nada Klampfer
Bogomir Šantl
Majda Cehner
Jožica Flis
Ervin Cmok
Jože Bevc
Avgust Markač
Marjeta Grobler
Leopold Žgajner

DELOVNA SKUPNOST SKUPNE SLUŽBE

Emilija Cencelj
Sonja Malinger
Lidija Povsod
Marija Tekavc
Eva Orač
Vlado Gorišek
Ivan Goličnik

INTERNA BANKA

Jožica Farčnik

za 20-letno delo v Hmezadu

KMETIJSTVO ŽALEC

Andrej Tratnik
Ana Fras
Alojz Krajnc
Franc Sobočan
Martin Flis
Ljuba Budiš
Franc Hegediš
Stanko Kolar
Olga Meško
Marija Kranjc
Marjan Matjaž
Jože Turnšek
Brigita Ropotar
Rozina Delakorda
Marjana Goropevšek
Amalija Hribaršek

KMETIJSKI KOMBINAT ŠMARJE

Jurij Zupančič
Janez Kamenšek
Matilda Šket

KMETIJSTVO ILIRSKA BISTRICA

Ivan Kovačič
Emil Špilar
Anton Kovačič
Marija Novak
Franc Vrh
Erna Antonac

KZ DRAVA RADLJE

Ivan Garnež
Tit Keber
Terezija Kure
Jože Naglič

SADJARSTVO MIROSAN

Anica Kopušar
Simon Napotnik
Viktor Tovornik

VRTNARSTVO CELJE

Jože Medved
Sonja Oglajner
Štefanija Ratej

KZ SLOVENSKA BISTRICA

Ida Ačko
Anica Ačko
Nežka Bercko
Karel Bohak
Vinko Erker
Maks Gorenjak
Stanko Keršič
Cilka Klajderič
Alojz Novačan
Jože Obrul

KZ SAVINJSKA DOLINA

Anton Bobnič
Jože Šabjan
Anton Vrabčič
Franc Voh
Julčka Žilnik

CELJSKA MESNA INDUSTRIJA CELJE

Leopold Ban
Jože Fluks
Vlado Ivekovič
Ignac Operčkal
Franc Kočičnik
Jože Plaustejner
Anton Ulaga
Martin Jazbec
Bogomir Lešer
Anica Tihec

Alojz Žnidarec
Stanislava Friškovec
Herta Pavčnik
Marija Udovič
Drago Vizovišek

CELJSKE MLEKARNE CELJE

Ivan Rezman
Drago Brilej
Marija Brzaj
Frančiška Fekonja
Franc Guček
Zlatko Hvalec
Terezija Napotnik

EXPORT-IMPORT ŽALEC

Viktor Škorjanc

STROJNA ŽALEC

Ivan Ožir
Vladimir Posedel
Janez Šumak
Simon Perc

GOSTINSTVO-TURIZEM ŽALEC

Ana Novak
Anica Lorger
Slavica Pongračič
Marija Jug
Marija Krajnc
Emilija Kunej
Marjeta Medved
Ana Slokan

NOTRANJA TRGOVINA ŽALEC

Franč Podhraški
Vinko Lubej

DELOVNA SKUPNOST SKUPNE SLUŽBE

Jože Janše
Ika Mariček
Leopold Škafar
Anton Gubenšek
Ivan Vodlan

INTERNA BANKA

Marija Brecl
Darinka Pelikan

za 30-letno delo v Hmezadu

KMETIJSTVO ŽALEC

Franč Kolšek
Ivan Meznarič

KZ DRAVA RADLJE

Viktor Rek

KZ SLOVENSKA BISTRICA

Jože Brečko

CELJSKA MESNA INDUSTRIJA CELJE

Mirko Martinc
Janko Stolec
Martin Petan
Vinko Polak
Ivanka Rojnik

CELJSKE MLEKARNE CELJE

Ciril Dobovičnik

EXPORT-IMPORT ŽALEC

Kristijan Bobovnik

STROJNA ŽALEC

Alojz Lovenjak

Vsem jubilantom iskreno čestitamo!

Sodelavci

PROBLEMSKA KONFERENCA ZK

(Nadaljevanje z 2. strani)

ročne programe pridobivanja zemljišč.

Napraviti moramo temeljito inventuro zemljišč, neinteresantna zemljišča odprodati ali pa jih zamenjati, odnosno z njimi ustvarjati novo jedro družbenega sektorja (v Ilirski Bistrici je toliko zemljišč v družbeni lasti, da se lahko organizira družbeni sektor).

V sodelovanju z združenimi kmeti moramo maksimalno izračunati proizvodne kapacitete posamezne kmetije, prav tako s kooperanti, jim predpisati tehnologijo in kulture ter količino proizvodov (vsaj v glavnem). Zalsti jih moramo tržno usmeriti v blagovno proizvodnjo. Pristopiti tudi h kvalitetnejšim oblikam sodelovanja, ki bodo pogojevale dolgoročneje partnerstvo. Npr. pri reji živine se mora vedeti, kaj je naše (strokovno delo, krma, kreditiranje, osnovni material) in iz tega izpeljati celotno konstrukcijo sodelovanja, itd. Delati na formiranju rentabilnosti proizvodnih enot.

V vsaki občini morajo kmetijci določiti površine, ki jih bodo koristili za kmetijsko proizvodnjo danes in v bodoče. Zato je potrebno označiti na kartah kje so območja, ki so nujno potrebna za kmetijsko eksploatacijo in območja zemljišč, ki bodo z ustreznimi melioracijskimi posegi lahko postala proizvodno sposobna v bodoče.

Pripraviti moramo ali aktivirati programe za melioracije, hidromelioracije, komasacije, arondacije. Potrebno je izbrati določeno področje ene ali več krajevnih skupnosti in se jih sistematično lotiti tam, kjer se srečujeta družbeni in zasebni sektor in se za takšne akcije dogovoriti. Posebno prioriteto nadaljnjega razvoja mora imeti družbeni sektor kmetijstva. V družbenem sektorju je absolutno premalo površin. Zato morajo biti tudi v tem smislu zastavljene akcije.

Nosilci nalog: Razvojna in proizvodna koordinacija.

Delo z združenimi kmeti

Čim bolj je treba delati na tem, da kmetje postanejo združeni kmetje. VTZO, TOK itd. delati, da bi kmetje med seboj združevali delo in sredstva in s sodobnejšo agrotehniko dosegli večje pridelke in tudi dohodek. Odnose, ki jih imamo s kmeti, je potrebno v okviru SOZD poenotiti. Ustvariti je potrebno dohodkovne odnose. Naš input mora biti jasen (krmla, repromaterial, strokovno delo, kreditna sredstva itd.), to je naš prispevek. Dolgoročnost pogodb mora biti zajamčena, ne da je odnos samo do izplačila zadnjega obroka. Tudi pogodbe o načinu združevanja dela in sredstev med zasebnimi kmetijami je potrebno pripraviti na osnovi obstoječe zakonodaje.

Delovna skupina prouči pravno vprašanje in izdela nekatere nove

oblike pogodb z združenimi kmeti za celoten SOZD.

Pogodba mora biti oblikovana tako, da bo v pravnem in moralnem smislu bolj povezala oba partnerja. V njej bi morali točno opredeliti odnos in tudi konsekvence neizvajanja pogodb.

Nosilec naloge: Proizvodna koordinacija z ustreznimi DO.

Hidromelioracije:

Formirati moramo inženiring za nadalnje delo na hidromelioracijah in nizkih gradnjah. V sestavi SOZD imamo DO Minervo z ustreznim kadrovskim in strokovnim potencialom, ki je pomemben proizvajalec ureditvenih drenažnih cevi, kar izboljšuje našo samooskrbo. Uspešno se tudi uveljavlja TOZD Grameks, konstantno bo potrebno to TOZD opremiti s potrebno mehanizacijo (Drenmaster).

Na tem področju je potrebno odpirati novo fronto. Brez dvoma je na tem področju perspektiva uveljavitve Hmezada. Nabavili bomo tudi ustrezno mehanizacijo za izvajanje kompletnih del. Postopoma bomo formirali organizacijo skupnega pomena. Napravili bomo znotraj SOZD pregled površin, ki so še za meliorirati.

Nosilci nalog: Razvojni sektor skupaj z ustreznimi službami in DO.

OSTALE DEJAVNOSTI:

V Hmezadu moramo vso skrb posvečati tudi razvoju trgovine, zato bomo poleg obstoječih trgovskih zmogljivosti morali pritegniti v naš sistem tudi odgovorne DO zlasti tiste, ki bi bile nosilec živilske dejavnosti.

Tudi gostinsko turistična dejavnost je pomembna v spletu agroživilskega kompleksa. Za to moramo delati na rekonstrukciji obstoječih lokalov in odpiranju novih.

Industrijska dejavnost. Najprej je potrebno delati na kvalitetnem razvoju te dejavnosti ter skrbeti za repromaterialne in nemoten potek proizvodnje.

Omenjene dejavnosti so bolj obdelane v drugih programih in zaključkih.

IZVOZNE NALOGE

Izvoz mora biti v naslednjem letu in tudi v naslednjih letih ena najvažnejših gospodarskih aktivnosti v Hmezadu.

Te naloge moramo opredeliti v

- gospodarskem,
- proizvodnem,
- trgovskem in
- političnem smislu.

GOSPODARSKI DEL

Pripraviti moramo ustrezne analize in na osnovi istih izhodišča za naslednja leta.

Analiza naj zajema CP Hmezada in celotni izvoz v % izražena razmerja. Nadalje dohodek in izvoz - razmerje v %. Čisti dohodek in izvoz - razmerje v %. Analiza se izdela za vse DO v Hmezadu.

Akcija pri mednarodni menjavi mora teči v treh smereh:

Povečati izvoz v absolutnem in relativnem smislu

Zmanjševati uvoz v absolutnem in relativnem smislu

Formirati mešane družbe v državah v razvoju in tudi v razvitih deželah po možnosti za investicije angažirati tuji kapital.

V Hmezadu moramo linearno povečati izvoz za 20 %. Do leta 1985 mora za Hmezad znašati izvoz v primerjavi z dohodkom najmanj 20 %.

Pri izvozu je potrebno razrešiti vprašanje, kdo je izvoznik npr. živine (goveda), brojlerjev, mleka itd.

Predlog

Da se za izvoznika deklarira DO, kjer je govedo spitano (kar bi bilo najbolj normalno)

Da si razdelita prodajalec in izvoznik CMI devizne zneske 50 : 50, s tem, da se za odstopljen del deviz prizna ustrezna stimulacija v denarju ali v izdobi beljakovinskih komponent za močna krmila.

Da odstopi izvoznik v celoti devize izvozniku. V tem primeru CMI oz. Hmezadu in da za njih dobi ustrezno protidinarsko protivrednost in da se mu zagotovi ustrezne beljakovinske komponente.

Ali da si devize delita po načelih sovlaganja v proizvodnjo (proizvodnja brojlerjev), kar bi bilo najbolj normalno.

V vsakem primeru pa je potrebno skleniti ustrezen SaS oziroma dogovor, ki bo reguliral to materijo. Najbolj normalno bi bilo, da so devize od tiste DO, ki je proizvedla določen proizvod, odnosno da določeni znesek odstopi DO, ki predeluje za njene potrebe.

Sam izvoz je potrebno letno stopnjevat, ga dopolnjevati in vgrajevati v ekonomske temelje Hmezada. Glede izvoza je potrebno razmisliti o izravnalnem skladu, nadalje o stimulaciji pri OD itd. Vsekakor je potrebno vgraditi in izračunati vse bonitete, ki jih daje izvoz (investicije, OD, manjši prispevek nerazvitim, vprašanje režij, stimulacij ter neomejene ekspanzijske možnosti in zelo širok manever poslovnih operacij).

Pri izvozu blaga je potrebno gledati, da se dosežejo najpovolnejši devizni učinki.

Zato bo šlo prizadevanje v smeri, da se izvoz na konvertibilno področje realizira takole:

70 % klasična menjava

30 % kompenzacije.

Zlasti je potrebno delati več na kompenzacijskih poslih.

V Hmezadu moramo zmanjševati uvoz, kar je odvisno od štednje z deviznimi sredstvi, uporabo domačih materialov, substitucij, beljakovinskih komponent. Potrebno je izračunati več variant, vendar bi uvoz

za naše potrebe lahko zmanjšali od 8-10 %. Napraviti moramo analizo koliko DO Hmezada uvažajo za svoje potrebe, tudi po posameznih DO. Kako naj zmanjšan uvoz izgleda naslednje leto 1983 in druga leta. Perutnina se v letu 1983 mora oskrbovati vsaj s 25-30 %, 1984 40 %, 1985 s 50 % itd. Tudi za ostale potrošnike deviznih sredstev je potrebno napraviti izračun in program vključevanja v izvoz.

Delati na formiranju raznih mešanih družb

V Nigeriji ter v drugih državah v razvoju, ustanavljati družbe kakor tudi v razvitih državah. Zato moramo imeti fleksibilen in organizacijsko močan oddelek, ki bo delal na inozemskih programih.

Potrebno bo planirati 2 mešani družbi v Nigeriji in 1 mešano družbo v Iraku.

PROIZVODNI DEL

Potrebno je takoj zastaviti proizvodnjo za izvoz. To je ena izmed najvažnejših nalog, saj se izvoz prične pri proizvodnji.

Boriti se proti miselnosti, da smo v proizvodnji hmelja dosegli vse in da ni več mogoče doseči kvalitetnejše proizvodnje. Tudi pri proizvodnji in prodaji hmelja za izvoz. Prav tako je potrebno organizirati pitanje živine za izvoz v družbenem in zasebnem sektorju. Vprašanje zelenjave, kakšne zelenjave, itd., jabolok, organizirati povečano prirejo mleka za izvoz.

Strokovni delavci se bodo morali maksimalno potruditi in se truditi, da se stroka vnese v proizvodnjo. Odpraviti razne oblike improvizacije, ki samo slabo vplivajo na resno in odgovorno delo.

TRGOVSKI DEL

Tu stoji najodgovornejša naloga pred DO Hmezad export-import. Iskati najustreznejše kupce. Obstoječim dodati nove. Tudi območje trgovine razširiti, ne samo zapad, marveč tudi druga območja. Seznaniti izvajalce, katero in kakšno blago morajo pripraviti za izvoz, da lahko pravočasno organizirajo proizvodnjo.

Trgovina Hmezad export-import je tudi potrebno, da se doregistira za tisti izvoz, ki ga še nimamo pravico izvažati. Vzpostaviti kontakte z drugimi izvozniki in da vsaj evidenčno ve preko katerega izvoznika je šlo določeno blago iz Hmezada. Svojo dejavnost mora Hmezad dejansko razširiti. Temeljito proučiti in intenzivno mora delati na tem, da dobimo registracijo za maloobmejni promet.

Hmezadu se odpirajo sijajne možnosti, da bo nastopal kot izvoznik, zlasti še s sovlaganjem in drugimi oblikami sodelovanja z DO v Jugoslaviji, se bo paleta izvoznega blaga razširila. Tudi kupovanje blaga za izvoz bo prišlo v poštev in

(Nadaljevanje na 9. strani)

PROBLEMSKA KONFERENCA ZK

(Nadaljevanje z 8. strani)

bo na tem potrebno nenehno delati. Do sedaj nismo še nič kaj uspeli.

ORGANIZACIJSKO-POLITIČNI DEL

Odpor proti izvozu je potrebno odpraviti. Z močno družbeno politično aktivnostjo je potrebno, da delovni ljudje spoznajo, da je izvoz neizogibna ekonomska kategorija, ki je od njega v marsičem odvisna naša gospodarska situacija znotraj Hmezada. Saj so nekatere DO izvozno zelo negativne.

Ne smemo samo kalkulirati in se preračunavati, na takšen način bomo uspeli.

Tudi organizacijsko in kadrovsko se bo potrebno ojačati. **Samo mlajši ter strokovno usposobljeni delavci z znanjem jezikov bodo lahko napravili več na tem področju.** Če bomo formirali mešane družbe, potem moramo vedeti, da bodo iste zahtevale veliko število novih strokovnih delavcev, ki bodo tudi voljni prevzeti del opravila v drugih državah in kontinentih.

Hmezad ima tudi močan lastni izvozni potencial.

Hmelj, sadje, meso vseh vrst, mleko in mlečni izdelki, gozdni sadeži, zelenjava, kisle zelje, itd. Dokupi lahko koruzo, žito, tudi ostale proizvode.

Industrijski izdelki, plastika, stroji, izvažali bi tudi lahko usluge itd.

Blagovni tokovi

Blagovni tokovi v Hmezadu morajo potekati v okviru reproverig in se morajo v njih obravnavati po načelih pridobivanja in delitve skupnega prihodka. Osnova za blagovne pretoke v vseh smereh morajo biti skupni plani in v njih opredeljene količine blaga, dinamike, pogoji, itd.

Vse blagovne pretoke moramo nujno usmeriti na njihove nosilce in uvesti popolno disciplino v poslovanju.

V okviru komercialne koordinacije moramo usklajevati skupne plane, jih tekoče spremljati in organizirati enotne nastope nosilcev blagovnih tokov navzven.

NADALJNI RAZVOJ SOZD HMEZAD

Hmezad mora nadaljevati politiko povezovanja in sodelovanja.

Vsekakor se je o povezovanju v sistem Hmezada potrebno pogovarjati z Inštitutom za hmeljarstvo in pivovarstvo v Žalcu in s trgovsko DO Savinjski magazin. Navezati pa moramo tudi čvrsteje poslovne vezi z našimi sosednimi DO.

Hmezad mora razvijati sistem sodelovanja in povezovanja odnosno sovlaganja s sličnimi DO v Jugoslaviji.

Proučiti organiziranost znotraj Hmezada od posameznih TOZD, TOK, itd., do ustreznih služb, ki morajo odigrati pomembnejšo funkcijo v celotnem sistemu.

Zlasti je tudi važno, kakšni so odnosi med TOZD in DO v okviru Hmezada.

Vprašanje odnosov je izredno pomembno za naš nadaljnji razvoj. Razvijati moramo solidarnost, združevanje sredstev itd.

Posebno še velja upoštevati kadrovsko politiko. Moramo se boriti, da pritegnemo čimveč strokovno sposobnih in delovnih kadrov. Naloge pred Hmezadom so izredno velike, opravljajo jih lahko le strokovno usposobljeni, delavoljni in družbeno politično razgledani delavci.

V vseh DO in TOZD je sprejeti ustrezne operativne akcijske programe in v nje vključiti stališča, akcijske konference komunistov Hmezada.

TEMELJI PLANA SOZD

Komunisti ugotavljamo, da moramo zaradi spremenjenih pogojev gospodarjenja v širši družbeni skupnosti, v SOZD kot celoti in združenih organizacijah pristopiti k spremembam in dopolnitvam temeljnega plana naše SOZD. Pri tem moramo upoštevati interese širše družbene skupnosti ter skupne interese SOZD in združenih organizacij.

Komunisti podpiramo razvoj dejavnosti v SOZD, ki bodo dajale večjo proizvodnjo hrane, ki bodo izvozno usmerjena, ki bodo zahtevale relativno majhna vlaganja sodobne tehnologije ter zmanjševale našo odvisnost od uvoza.

Komunisti podpiramo združevanje sredstev za naložbe skupnega pomena. Pri združevanju sredstev bomo upoštevali opredeljene družbene prioritete in prioritete Hmezada kot celote. Z združevanjem sredstev bomo zagotavljali razvoj članic, ki niso imele zadostnega razvoja in na ta način zagotavljale enotnejši razvoj združenih organizacij.

Komunisti ocenjujemo, da so predlagana sprememba in dopolnitev Samoupravnega sporazuma o temeljih plana SOZD primerna osnova za nadaljnji razvoj Hmezada.

POVEZOVANJE V SOZD

Komunisti ugotavljamo, da je povezovanje organizacij združenega dela na samoupravnih osnovah bistvenega pomena za učinkovito upravljanje z družbenimi sredstvi in hkrati bistvena sestavina gospodarske stabilizacije.

Komunisti ocenjujemo, da je povezovanje v SOZD Hmezad potrebno uskladiti z usmeritvami, ki jih pred nas postavljajo organi zveze komunistov in širša družbena

Delavci Tovarne močnih krmil v Žalcu so opoldne 29. decembra izpolnili držno postavljen letni plan 30.000 ton raznih krmil. Visok plan zaradi tega, ker je tovarna zgrajena le za 6.000 ton letno, in zato, ker so 1981. leta dosegli 22.300 ton. Dobre volje so in napovedujejo, da se bodo potrudili tudi letos.

Tako kot po vseh enotah so tudi na Hmezadu export-import podelili priznanja za doletno zvestobo.

skupnost. Le na ta način je možno zagotoviti uspešno delo in nadaljnji razvoj Hmezada.

Komunisti ocenjujemo, da so temeljna izhodišča sprememb in dopolnitev Samoupravnega sporazuma o združitvi v SOZD Hmezad primerna osnova za učinkovitejšo povezovanje združenih organizacij in predlagamo, da samoupravni organi SOZD začnejo postopek za sprejem sprememb in dopolnitev Samoupravnega sporazuma o združitvi v SOZD Hmezad.

ZAKLJUČKI

Nosilci aktivnosti za izvajanje sprejetih sklepov in usmeritev smo komunisti v OOZKS SOZD Hmezada.

Komunisti moramo mobilizirati z neposredno akcijo, z delovanjem v samoupravnih organih in družbeno političnih organizacijah vse delavce in združene kmete za dose-

ganje postavljenih ciljev in usmeritev.

Komunisti moramo z aktivnostjo v skupščinah DPS in SIS, posebno v zemljiški skupnosti zagotoviti sprejemanje in izvajanje programov razvoja kmetijstva in živilstva, ki so osnova gospodarske stabilizacije.

Komunisti bomo vsa protislovja pri realizaciji sprejetih usmeritev odpravljali z medsebojnim dogovarjanjem in akcijskim povezovanjem.

Komunisti bomo v svojih OOZKS izdelali akcijske programe za realizacijo sprejetih usmeritev in sproti ugotavljali realizacijo teh programov.

Delovno predsedstvo konference bo skupaj s sekretarji OOZKS spremljalo uresničevanje sklepov in usmeritev problemske konference.

Predsedstvo problemske konference OOZKS SOZD Hmezad

KONJI, KONJI, KONJI...

Pisali smo že, da KZ Savinjska dolina Žalec pričinja z organizirano konjerejsko proizvodnjo.

Poglejmo kakšno je trenutno stanje v Savinjski dolini. V hlevih je le še okrog 200 konj vseh kategorij (kobile, konji-kastrati, mladi konji, žrebeta). Prevladujejo kobile in konji. Starost preostale konjske črede je visoka. Konji se vse manj uporabljajo za poljska in gozdna dela. Alarmantna je tudi njihova sposobnost za potrebe SLO. Čeprav ni stanje vzpodbudno, obstaja

proizvodnjo sposoben plemenski material.

Najbolj pomemben pri teh naporih je vsekakor kvaliteten plemenski žrebec, ki bi plemenil v naši dolini.

V sodelovanju s prof. Jožem Jurkovičem, veterinarskim inšpektorjem SO Žalec, mag. Milanom Webrom, tov. Bojanom Nendlom in združenim kmetom Štefanom Golhlebo iz Gotovelj, nam je v zadnjem hipu (novi uvozni predpisi) v decembru iz Avstrije uspelo uvoziti plemenskega žrebca.

Uvoženi noriški plemenski žrebec pri Mazilu v Gotovljah je izredne konstitucije in mlad. Ali se mu bo lahko katera uprla?

možnost za oživitev konjereje. V zadnjem času se je odnos do konjereje korenito spremenil. Ob nakazani energetske krizi se nakazuje uporabnost konja za lažja dela in spravilo lesa. Pozabiti ne smemo na potrebe SLO, za konje težko tovrstnega tipa, šport in rekreacijo in ne nazadnje na izvoz v dežele EGS. Tudi KZ Savinjska dolina se pridružuje tem stremljenjem. Postavili smo si precej ambiciozen načrt. Želimo, da bi čez deset, petnajst let imelo vsako kmečko gospodarstvo v hlevu konja.

Kako s skupnimi močmi vseh zainteresiranih (združeni kmetje, KZ, JLA, SO Žalec) doseči cilj?

Vemo, da je za oživitev konjereje potreben zdrav in za

žrebec bo kmalu star 4 leta in je v izredni plemenski kondiciji. Je noričan, vranec in težak 700 kg. Noričana smo izbrali zato, ker je najbolj primeren za plemenitev naših slovenskih hladnokrvnih kobil, ki so v večini.

Poleg dviga števila in kvalitete konj, nas je vodila tudi misel o izvozu žrebet moškega spola, mladih konj in iztrošenih kobil. Proizvodnjo bomo organizirali na združnih temeljih – tesno sodelovanje med KZ in združenimi kmeti. Česa si še želimo? Predvsem vzpodbuditi lastnike kobil po dolini, da jih pripuščajo.

Starostna meja za pripust je okrog 15 let, kar ne pomeni, da tudi starejše kobile ne bi žrebetile. Znan je primer, da so prvič

pripustili 19-letno kobilo, ki je žrebetila še dvakrat.

V naši dolini je še približno 100 kobil in od teh jih je po predvidevanjih še 30–50 sposobnih za pripust in ob primerni oskrbi in negi še več. Za ilustracijo, V letu 1982 je bilo v dolini pet registriranih pripustov.

Torej!

Plemenski žrebec lastnika Štefana Golhleba (Mazila po domače) iz Gotovelj, bo začel plemeniti februarja, ko bo minila obvezna karantena (izolirana v hlevitev, obvezna za vsako uvoženo žival po Zakonu o zaščiti živali pred kužnimi boleznimi, ki ogrožajo vso državo). Žrebec bo skakal največ 2× dnevno dopoldne in popoldne. Zaradi nizkega procenta plodnosti pri kobilah v kmečki reji bomo priporočali pripust ob prvi gonitvi po žrebetitvi (9 dan), ker je takrat verjetnost oploditve največja. Kobile so sezonsko poliestrične (poliest-

rija je večkratna gonitev). Večina se jih goni od februarja pa tja do junija. Ta čas imenujemo pristupna sezona.

Ni treba posebej poudarjati, da je potrebno za uspešen pripust kobilo in žrebca pripraviti. Izkušeni konjerejci govorijo o tako imenovani plemenski kondiciji.

Kako jo dosežemo in še o čem bomo spregovorili v naslednjih sestavkih. Vzoredno z vzpodbujanjem pripusta kobil v dolini bomo poskrbeli še za dodaten nakup že brejih kobil.

Nakup teh kobil bo kreditiran. Z lastniki prej omenjenih kobil in s slednjimi bomo sklenili pogodbeno sodelovanje. Odkup bo organiziran s strani KZ. Veljale bodo dnevne tržne cene. Toliko za uvod.

Vse podrobnejše informacije dobite na vaši TZO.

Zaključujem z mislijo: KONJ V VSAK KMEČKI HLEV.

Dušan Vedenik

Znanje – dobra naložba

Večina ljudi misli, da je zimski čas za kmetijce mrtva sezona. Toda prav v teh mesecih je priložnost, da znanje in nova spoznanja znanosti, ki jih je v tako raznoliki dejavnosti kot je kmetijstvo zelo veliko, spoznamo. Tako lahko že v naslednji vegetacijski sezoni prenesemo teorijo v prakso. V Hmezadu KZ Savinjska dolina se že več let trudimo z organizacijo predavanj v zimskem času. V letošnji sezoni smo pripravili kar 16 različnih predavanj, od katerih se jih bo del odvijal na vseh 9 TZO, nekaj pa jih bo teklo le na nekaterih. Za program upamo, da bo zadovoljil tako hmeljarje in živinorejce, kot tudi tiste, ki se ukvarjajo s pridelovanjem vrtnin. To pot nismo pozabili tudi na žene, za katere smo pripravili kar dve predavanji. Izobraževanje bo teklo od konca januarja do začetka aprila, ko se bo zvrstilo skupno kar 54 predavanj po sledečem programu:

1. Seminar o gradnji in vzdrževanju lesenih in betonskih žičnic
2. Predavanje za hmeljarje
3. Pridelovanje hmeljskega sadilnega materiala
4. Uporaba herbicidov v poljščinah

5. Urejanje sadovnjaka
6. Pridelovanje ribeza
7. Pridelovanje kumar in zelja
8. Buče – zanimiva poljščina
9. Dvodnevni tečaj o škropljenju
10. Demonstriranje preizkusa sejalic za koruzo
11. Pridelovanje pšenice in strnišnih posevkov
12. Predavanje za žene
13. Koruza in njeno pridelovanje
15. Urejenost kmetije
16. Varno delo

Razpored predavanj imajo vsi pospeševalci na TZO, ki bodo pravočasno posredovale tudi točna obvestila o datumu in času predavanj.

Z zaključkom predavanj pa izobraževanja ne bo konec, temveč ga bomo čez leto sezono dopolnjevali z demonstracijskimi poskusi in ogledi.

Upajmo, da bo končno zapadlo nekaj snega in bo tako več časa za obisk predavanj, ki naj bi bila vsem v pomoč pri čim bolj uspešnem nadaljnjem delu.

Hmezad KZ Savinjska dolina

Povezovanje kmetovalcev in porabnikov

Zaradi negativne prehranske bilance iz domačih virov je kmetijstvo deležno večje pozornosti. V procesu družbene reprodukcije kmetijstvo z nizko akumulacijo ne zmora potrebnih vlaganj. Sorazmerno visoka intervencijska sredstva (pri čemer se seveda moramo zavedati okvirov možnosti), ki jih gospodarstvo namenja normaliziranju proizvodnje v kmetijstvu, lahko le blažijo težki položaj v sedanjem obsegu proizvodnje. Prav tako se kaže potreba po investicijskih sredstvih predvsem v manj razvitih občinah, kjer bi lahko kmetijsko proizvodnjo povečali. Te namreč ne morejo zagotavljati takšnega obsega sredstev za investicijska vlaganja, kot so potrebe in naravni viri. Zato se moramo tudi mladi zavzemati za uveljavljanje dohodkovnega povezovanja za sovlaganja v investicije, za večjo, produktivnejšo proizvodnjo, v kateri bodo udeleženi vsi porabniki hrane. Številni primeri jasno kažejo prednosti in uspeh povezovanja, ki se mora v večji meri uveljavljati med izrazito kmetijskimi območji in velikimi porabniki v agroživljskem kompleksu ter s proizvajalci reprodukcijskega materiala. Le na tej osnovi bi lahko odpravili razliko v cenah. Delegatski sistem omogoča kmetovalcem aktivno vključevanje v samoupravno odločanje, a se tega vse premalo zavedamo.

Velikokrat kritiziramo in razpravljamo na neformalni ravni, in zato naši predlogi niso upoštevani. Ali pa v mnogih primerih poskušamo uveljavljati nepovezano, parcialno kmetijstvo, ki ni usklajeno z družbenimi (in s tem z našimi) smotri intenzivne proizvodnje, s prenosom sodobne tehnologije v široko prakso, osvobajanjem kmetovalcev od prekomernega dela, zagotavljanja primerne dohodka, oziroma s primernimi družbenoekonomskim in socialnim položajem kmetov.

Ugotovitev, da je najnižja stopnja intenzifikacije v zasebnem sektorju kmetijstva, je povezana z zgodovinskim razvojem vasi, ki je zaradi ekonomske podrejenosti v gospodarstvu stagnirala, pomanjkljivo načrtovana proizvodnja kmetijske površine, vse to je posledica prepočasnega spreminjanja družbenoekonomskih odnosov na vasi, ki niso sledili samoupravnemu socialističnemu razvoju.

Te probleme je moč reševati znotraj zasebnega agrarnega prostora, kar pa ne pomeni, da so to le problemi kmetovalcev in mladih v kmetijstvu, ampak ZSM kot najširše fronte mladih, v povezanosti z vsemi naprednimi subjektivnimi silami družbe.

V KS in vaških skupnostih, kjer prevladuje kmetijska proizvodnja in je od nje odvisna eksistenca vaščanov kot kmetovalcev, bi moralo reševanje problemov kmetijske

proizvodnje postati prav tako življenjskega pomena, kot je reševanje vaške infrastrukture, komunalne dejavnosti itd.

Najbolj primerno izkoriščanje naravnih virov za proizvodnjo hrane in enakopraven družbenoekonomski položaj kmetovalcev je moč zagotavljati z revolucionarnimi spremembami, ki temeljijo na združevanju dela, sredstev in zemlje, na oblikovanju in doslednem izvajanju zakonov s področja kmetijstva.

Razvoj znanosti in tehnike omogočata sodobne tehnološke rešitve, ki tudi v kmetijstvu temeljijo na visoki produktivnosti. Z rastlinsko proizvodnjo bomo morali združevati razdrobljene površine v komplekse, ki presegajo meje posameznih kmetij. Za nemoten proces družbene reprodukcije se tudi v kmetijstvu kaže potreba po družbenem planiranju, ki izhaja iz realnih možnosti.

Združevanje kmetovalcev

Nepovezani kmetovalci s polikulturno proizvodnjo ne morejo slediti tem potrebam, če se ne vključujejo v družbenoekonomске tokove sodobnega gospodarjenja. Številne slabosti je mogoče premagovati le s trajnim združevanjem kmetovalcev, v organizacijah združenih kmetov. Le kmetovalci, združeni v ustreznih organizacijskih oblikah se lahko enakopravno vključujejo v proces družbene reprodukcije. Na osnovi rezultatov dela nam pripada enakopraven družbenoekonomski položaj – primeren dohodek, zmerno delo, možnosti za oddih in osebni razvoj ter popolna socialna varnost.

Prizadevanja za pospešen vstanski razvoj pa seveda poleg vseh subjektivnih sil, ZSM, v največji meri bremenijo mlade kmetovalce, ki moramo biti nosilci hitrega spreminjanja tradicionalne proizvodnje odnosov (ki izhajajo iz lastništva). Prihodnost in družbenoekonomsko enakopravnost si bomo lahko zagotovili z združevanjem v organizacije združenih kmetov na osnovi rezultatov vloženega dela, ki presega lastniške okvire. Da bomo mladi kmetovalci te naloge zmogli, se moramo organizirati kot enotna družbenopolitična organizacija tudi znotraj organizacije združenih kmetov, ki sedaj združujejo le nekaj mladih članov.

Tilka Cestnik

OGLAS

Kupim 9 m² sušilnico za hmelj.

GMAJNER Mirko
Topovlje št. 11
p. BRASLOVČE

MLEKARNA Celje

Podelitev priznanj najuspešnejšim proizvajalcem mleka

Pred podelitvijo priznanj je številne rejce in goste nagovoril direktor Mlekarnе dipl. inž. Tone Repnik in med drugim dejal:

Z današnja priložnostjo nadaljujemo utečeno navado podelitve priznanj najuspešnejšim proizvajalcem mleka na področju odkupnega okoliša Celjske mlekarnе na nekoliko slavnjejši način. Zavedamo se, da so poleg materialnih vzpodbud za to proizvodnjo pozitivne tudi moralne stimulacije za čim večjo proizvodnjo mleka. Večjo proizvodnjo zahteva od vseh naš

regresi te kapacitete aktivirati, da bodo dajale tisto za kar so namenjene in v nekaterih mnogih primerih tudi družbeno – finančni delež.

Trg za te proizvode je odprt in ocenjujemo, da bi bil lahko plasma večji za 25–30 % na našem prodajnem področju. Odprta so vrata tržišča ob naši obali, zlasti v turistični sezoni, od katere si v prihod-

Plakete in priznanja so razdeljena, še izmenjava izkušenj in mnenj in zopet se bo nadaljevalo prizadevanje za čim več okusnega mleka in čisto ter številno čredo.

trg, naša družba, katere cilj je, da doma pridelamo tisto, jasno ob primerni materialni stimulaciji, za kar imamo objektivno dane naravne pogoje in da se tudi na tem področju otresemo nepotrebnega uvoza ali pomanjkanja, ki povzroča neugodne politične trenutke med našimi potrošniki. Proizvodnja mleka nam količinsko v primerjavi z lanskim letom stagnira, kar je posledica neurejenih cenovnih odnosov, pa ne samo na relaciji proizvajalec – zadruga – mlekarna. Problemi so neurejeni predvsem zaradi visokih cen krmil, koruze, raznih mineralnih dodatkov, rezervnih delov energije in tako dalje. Ti odnosi so se koncem meseca novembra sicer dokaj uredili, toda postavlja se vprašanje dolgoročnosti tega ukrepa. Gradimo novo mlekarno s kapaciteto predelave 150.000 litrov dnevno.

Ta zmogljivost je bila instalirana na osnovi porasta odkupa v zadnjih desetih letih računajoč, da se bo pozitiven trend nadaljeval. Upamo, da je stagnacija kratkotrajnega značaja, ker pogoji od krav, hlevov, površin za proizvodnjo so tu, treba je samo s cenovnimi razmerji in

njem letu obetamo veliko v državnem merilu, zato je strah, da se leto 1977, ko je bila znana poplava mleka, ponovi, popolnoma odveč.

Nič se ne zgodi po naključju in ničesar ni mogoče žeti, če nismo prej sejali.

Zato se bo Mlekarna trudila, da bi pridobili določena povratna ali nepovratna sredstva, da stimulira proizvodnjo, pa ne samo preko cene, z regresi pri nakupu plemenske živine, ureditvi zbiralnic, nakupu hladilne tehnike, finansiranju lokalnih prog. V lanskem in letošnjem letu je bilo dano preko raznih oblik 1.170.000.000,– din sredstev. Tudi to je dohodkovni odnos.

Družbeno-ekonomski položaj mlekarne izhajajoč iz dejstev, ki so v tem trenutku na razpolago, ni rožnat. Surovina – mleko se je od lanskega decembra do 24. 11. letos podražila za 47 % in to mlekarno podpiramo, da naj proizvajalec mleka dobi za svoje vloženo delo ustrezno plačilo, ne podpiramo pa tega, da so mlečni izdelki dvignili ceno samo za 8 % od lanskega decembra in da mlekarno grozi po-

(Nadaljevanje na 13. strani)

Varstvo rdeče pese pred boleznimi, škodljivci in pleveli

Bolezni, ki ogrožajo rdečo peso v naših gojitvenih razmerah, so predvsem koreninski užig pese, pesna listna pegavost, viroze pese in fiziološka obolenja zaradi pomanjkanja mikroelementov. Škodljivci so pri gojitvi rdeče pese v naših razmerah manj pomembni. Zelo važno pa je, da rastišča pese očistimo plevelov, ki nam utegnejo zelo zmanjšati, če ne celo uničiti pridelek.

Standardni ukrepi pri gojenju pese so torej naslednji: dezinfekcija semena proti boleznim pese, škropljenje proti pesni pegavosti, zatiranje listnih uši, ki prenašajo virusno rumenico pese, za kar pa lahko uporabimo ganulat temik (aldikarp), kar do neke mere zatira tudi pesno muho in ogorčice.

BOLEZNI RDEČE PESE

Koreninski užig pese (Phoma betae)

Padavica sadik kot smo jo opisali pri zelju in ki jo lahko povzroča več vrst glivic, se pojavlja tudi pri pesi. Poleg tam omenjenih glivic pa povzroča obolenje mladih sadik glivica Phoma betae, ki uniči kalčke še preden vzniknejo. Če pa vzkljuje, stebelce porjavi, se posuši in ostane drobno kot nit.

Koreninski užig pese se prenaša s semenom. Zato je pomembno, da sejemo samo razkuženo seme, za kar uporabljamo TMTD pripravke (radotiram, temetid) ali pa živosrebrne pripravke. Sredstva za razkuževanje semena na podlagi TMTD vsebujejo lahko 50 ali 100 % aktivne snovi in po vsebnosti uravnava mo odmerka za razkuževanje. 50 % sredstva uporabljamo v odmerku 600–800 g/100 kg semena, 80 % pa 500 g za 100 kg semena.

Pesna listna pegavost (Cercospora beticola)

Pesna listna pegavost, kratko jo imenujemo tudi cercospora je nevarna glivična bolezen, ki se pojavlja na vseh vrstah pese. Za njo so značilne majhne 2–3 mm okrogle pege na listu, sčasoma prekrivajo z žametasto prevleko. Končno se pege posuše in trgajo. V vlažnem vremenu se pege na listju hitro množe, listje pa se suši in odpada. Najprej obolijo zunanji listi. Nato pa prehaja bolezen na notranje liste. Pri hujšem pojavu bolezen ostane le malo zdravega listja in pridelek je slabši. Često raste samo glava, koren pese pa se ne razvija. Čez poletje se bolezen širi s trosi, ki jih raznašata veter ali dež in ostanejo kaljivi več mesecev. Čez zimo se gliva ohranja s sklerociji v bolnem listju.

Preprečevalni ukrep proti cercosporiji je kolobarjenje – pesa ne sme priti na isto zemljišče najmanj tri leta. Bolezen se lahko prenaša tudi s semenom, zato seme obvezno razkužujemo. Najvažnejše pa je še vedno škropljenje nasadov in sicer poskropimo rdečo peso takoj, ko smo opazili bolezen, z bakrenimi pripravki, brestanom, ali enovit metilom.

Viroze pese – rumenica in mozaik (Beta virus 2, Beta virus 3)

Prvi virus povzroča rumenenje in odpadanje listov, ki se posuše. Drugi virus pa mozaik na listih in kodravost. Oba virusa prenašajo listne uši in sicer breskova uš ter fižolova uš. Da se virusna obolenja ne širijo po nasadu, moramo pravočasno zatirati listne uši, za kar uporabljamo unden (propuxur), lanate (metomil) in fosdrin (mevinfos).

Razen naštetih boleznih poznamo na pesi še pesno plesen, pesno rjo in rjavenje pesnega listja. Če peso škropimo proti listni pegavosti, hkrati zatiramo tudi neštete bolezni, ki so manjšega pomena.

ŠKODLJIVCI NA RDEČI PESI

Pesna ogorčica (Heterodera schachtii Schmidt)

Pesna ogorčica ali nematoda spada med najhujše pesne škodljivce.

Ogorčice spoznamo po številnih 1 mm debelih okroglih šiškah ali zateklinah na koreninah. Obolele rastline zaostanejo v razvoju in predstavljajo žarišča na njivi od koder se škodljivci koncentrično širi na vse strani. Rastline na katerih so se naselile ogorčice, imajo drobno koreniko, močno poraščeno s koreninami. V šiškah na koreninah so ciste odrasle odrle samice z 200–300 jajčeci, iz katerih se spomladi razvijejo nitasti črvički, ličinke, ki prodrejo v tanke koreninice in uničujejo tkivo. Samice so negibne, s sprednjim delom tičijo v korenini, samci pa so 1 mm dolgi in gibljivi. Vsako leto se razvijejo najmanj 4 rodovi ogorčic. Na jesen pa se samice spremenijo v trajne ciste.

Ogorčice v pesi preprečujemo predvsem s kolobarjenjem in zatiranjem plevela iz družine križnic. Vedeti moramo, da ogorčica uspeva tudi na kapusnicah, zato v naslednjih letih ne smemo za peso gojiti kapusnic. Njivo zasadimo z nevtralnimi rastlinami, kot so krompir in metuljnice ali še bolje, s koruzo in lucerno. V toplih gredah razkužujemo zemljo proti ogorčicam z DDP pripravki ali basamidom, ki jih uničujejo ali vsaj zavirajoče vplivajo nanje.

Pesna muha (Pegomya hyoscyami Pauz)

Pesno muho spoznamo po belkastih zavitih hodnikih na mladih listih pese, ki prehajajo v velike rjave suhe madeže. Razriti listi se sušijo, porjave in odmrjejo. V listnih rovih najdemo okoli 8 mm dolge breznoge črvičke-žerke pesne muhe. Pesna muha odlaga jajčeca že aprila in maja. Letno ima 3–4 rodove. Prezimi kot buba v zemlji. Za razvoj ji ugaia hladno in vlažno vreme. Največjo škodo napravijo ličinke prvega rodu.

Če je pojav pesne muhe precejšen, potem moramo takoj ko opazimo ličinke, poskropiti nasad s parationom ali dipterexom (triklorfon). Če pa smo varovali peso proti talnim škodljivcem s temikom, navadno ni potrebno posebno zatiranje pesne muhe.

Pesni rilčkarji (Bothynoderes punctiventris Germ)

Pesni rilčkarji so 12–16 mm dolgi hrošči, ki so posebno nevarni tedaj ko pesa kali. Zgodi se, da hrošči požro listje, še preden se je kal prebila na površino zemlje. Rilčkarji so posebno nevarni v suhih in vročih pomladih. Hrošči se hranijo z listjem, ličinke pa objedajo korenine v zemlji. Prezimijo kot hrošči v zemlji in se pojavijo na površju zgodaj spomladi. Pri nas navadno ni tolikšnega pojava pesnih rilčkarjev, da bi bilo treba varovati peso proti njim. Zelo učinkovit je paration prašivo, ki ga pri nas ni v prodaji, zato namesto njega vzamemo malation prah in sicer 30 kg/ha.

Pesni mrharji (Britophaga sp.)

Pesni mrharji so črni ploščati hrošči, 9–12 mm dolgi, njihova črna ličinka je prav tako dolga in podobna koščicem. Mrharji objedajo pesno listje od roba. Navadno pa njihov pojav ni tolikšen, da bi bilo treba peso proti njim posebej varovati.

ZATIRANJE PLEVELOV V PESI S KEMIČNIMI SREDSTVI

V pesi lahko uporabljamo več vrst herbicidov, tako talnih kot dotikalnih, herbicide proti širokolistnim, kakor tudi proti travnatim plevelom.

Star herbicid, ki se v pesi uporablja, je **piramin** (pirazon), s katerim lahko peso škropimo ob setvi, po setvi in po vzniku. Piramin uporabljamo proti širokolistnim semenskim plevelom. Zadnji stadij, ko piramin še deluje na plevela, je tedaj, ko sta razvita največ dva lis-

ta. Piramin uporabljamo v lažjih zemljah 4 kg, na težjih zemljah pa 6 kg na hektar. V sušnih letih delovanje piramina ni zadovoljivo. Njegovo herbicidno delovanje bi popravili, če bi ga vdelaali v zemljo. Če piramin ni deloval, ga ne smemo v istem letu ponovno uporabiti, pač pa uporabimo dotikalne herbicide.

V pesi precej uporabljamo **betan** (fenmedifam). To je dotikalni herbicid, ki zatira enoletne širokolistne plevela in ga uporabljamo tedaj, ko imajo pleveli največ 2–4 liste. Pri betanalu moramo paziti, da so pleveli v pravem razvojnem stadiju, ko jih škropimo. Kadar ima plevel že 6 ali več listov, betanal tudi v povečani koncentraciji slabo deluje. Razen tega ne smemo škropiti z veliko količino vode, ampak največ s 300 litri na hektar. Škropljenje z večjo količino vode ni uspešno. Pri škropljenju z betanalom bolj upoštevamo razvojni stadij plevelov, manj pa razvojni stadij pese. Včasih se na pesi, zlasti če škropimo z betanalom v vročini, pojavijo znaki fitotoksičnosti, listje postane kodrasto, vendar znaki sčasoma izginejo.

Proti širokolistnim plevelom v pesi uporabljamo po setvi in pred vznikom **goltix** (metamitron), ki je v pesi prav učinkovit in sicer v odmerku 5–7 kg/ha. Če so pleveli že močnejše razviti (3–5 listov), je prav, da dodamo škropivu herbicidno olje (nopen). S tem dosežemo boljši uspeh.

Proti travnatim plevelom v naših pogojih največ uporabljamo **dual** (metolaklor) in sicer 2–3 l/ha. Dual lahko uporabljamo pred setvijo. Tudi dual in goltix lahko podobno kot piramin uporabljamo na istih zemljiščih samo enkrat letno.

Vsi našeti herbicidi, ki jih lahko uporabljamo v pesi, uničujejo samo semenske plevela, zato je jasno, da moramo saditi peso le na čistih zemljah, to je tam, kjer smo predhodno uničili trajne plevela.

Miljeva Kač, dipl. inž.

Manjša varnost v manjših vozilih

Manjši avtomobili nudijo manjšo varnost kot veliki. Ta rezultat je bil objavljen v študiji, ki jo je izdala skupina avtomobilskih zavarovalcev skupaj z Zavarovalnim inštitutom za varnost na avtomobilskih cestah. Preučevanje škod in zapisnikov o prometnih nesrečah med letoma 1978–1980 je pokazalo, da obstaja za potnike v najmanjših vozilih v primeru nesreče več kot dvakratna verjetnost, da se bodo smrtno ponesrečili kot za tiste v velikih vozilih.

Partija ni nekaj ustarjenega v abstraktnem prostoru, lahko bi jo bilo primerjati z belo peno na ocean-skih valovih. Ocean je ljudstvo, bela pena navidezno vodi, vendar jo nosi in hrani voda in ne bi mogla obstojati brez vode pod seboj!

Han Suy-pin: Moj dom ima dvoje vrat I./231

DELAVSKA UNIVERZA CELJE

organizira v šolskem letu 1982/83 naslednje oblike izobraževanja :

na področju: DRUŽBENO-POLITIČNEGA USPOSABLJANJA,
CIVILNE ZAŠČITE, SPLOŠNEGA LJUDSKEGA ODPORA
IN DRUŽBENE SAMOZAŠČITE

V TEČAJIH:

- tujih jezikov (angleški, nemški, italijanski, francoski in ruski)
- verificirani tečaji tujih jezikov
- tujih jezikov za predšolsko mladino in mladino
- za skladiščenje
- za voznike viličarjev
- za upravljalce težke gradbene mehanizacije (buldožer, valjer, nakladalec, kompresor)
- za upravljalce lahke gradbene mehanizacije
- za upravljalce mostnih žerjavov
- za strojepisje (začetni in nadaljevalni), tečaji tudi za mladino
- za tehniške risarje (začetni in nadaljevalni)
- za kurjače visokotlačnih naprav
- za kurjače centralnih kurjav
- za tajnice
- za kuhanje
- za šivanje
- za preizkuse znanja iz varstva pri delu, tujih jezikov in strojepisja
- strojnega pletenja
- makrame (vozlanje)
- za pridobivanje osnovnih znanj psihologije prodaje
- za voznike traktorjev
- za voditelje motornih čolnov
- za knjigovodje
- za hišnike
- za upravljalce hišnih dvigal

Izobraževanje po specialnih programih za potrebe OZD

OSNOVNA ŠOLA za odrasle

USMERJENO SREDNJE IZOBRAŽEVANJE

- skrajšani programi (pridobitev poklica)

VIŠJE ŠOLE

- Višja pravna šola Maribor
- pripravljali seminarji za vpis na višje in visoke šole

PREVODI IZ TUJIH IN JUGOSLOVANSKIH JEZIKOV
GRAFIČNE USLUGE - RAZMNOŽEVANJE - FOTOKOPIRANJE

V ŠOLE IN TEČAJE VPISUJEMO VSAK DAN

Vse podrobnejše informacije dobite v tajništvu
DELAVSKE UNIVERZE CELJE, Cankarjeva 1, telefon 25-620 ali 25-631

JAVNA DRAŽBA

za stavbo stoječo na parc. št. 240. Stavbišče je v izmeri 36 m² ležeče v k. o. Sp. Kostrivnica in je družbena lastnina. Imetnik pravice uporabe je Hmezad-Kmetijski kombinat Šmarje, Šmarje pri Jelšah. Izklicna cena je 6.120,00 din.

Dražba bo dne 11. 2. 1983 ob 12. uri na kraju samem. Pred dražbo mora dražitelj položiti kavcijo v višini 10 % izklicne cene, ki se po dražbi vrne, kupcu pa s kupno pogodbo poročuna.

Pravico dražiti na javni držabi imajo družbene pravne osebe in tisti občani, ki posedujejo v neposredni bližini objekta kmetijsko zemljišče.

Zainteresirani občani dokažejo navedeni pogoj z izpiskom iz zemljiške knjige ali z ustrezno drugo verodostojno listino vsaj 5. dni pred dražbo predsedniku komisije za izvedbo licitacije, ki se nahaja na upravi KK Šmarje v Šmarju pri Jelšah.

Krog dražiteljev določi komisija za izvedbo dražbe na podlagi predloženih dokazov.

Ogled stavbe je možen. Vse ostale informacije v zvezi z javno dražbo dobijo zainteresenti na sedežu Kmetijskega kombinata Šmarje v Šmarju pri Jelšah.

Na obisku v Slovenski Bistrici

ABRAHAMA SO SREČALI:

Marija PAVŠAR, Franc JURGEC, Ivan GREGUREC in Franc STRAJNŠEK iz Kmetijstva Žalec.

Jože PETOVAR iz KK Šmarje.

Valerija PRIMC, Jože RUTAR in Zdravka BATISTA iz Kmetijstva Ilirska Bistrica.

Silva NANOV iz Vrtnarstva.

Ivan POTEKO in Albinca VERDNIK iz KZ Savinjska dolina.

Viktorija ČUDEN, Pavel GNUS in Marija GORIČAN iz Celjske mesne industrije.

Štefan OKORN iz Celjskih mlekar.

Danijel LEŠAR in Anton GRABNER iz Strojne.

Marija KRAJNC in Veronika KRAMPAČ iz Gostinstva-turizma.

Vsem iskrene čestitke

(Nadaljevanje z 11. strani)

slovanje z izgubo, kar še bo bolj razrahljalo dohodkovne povezave med proizvodnjo in predelavo. Teče intenzivna akcija, da do tega ne bi prišlo, in da ta uskladitev cen ne bi bila prehuda obremenitev družinskih proračunov, saj včasih porablamo denar tudi za veliko manj potrebne nakupe.

V individualnem sektorju se že večkrat pojavlja vprašanje cen mleka v družbenem in privatnem sektorju. Cena mleka v mlekarji je za oba sektorja ena, razlika nastane v družbenih stimulacijah, zato mleko s strani občin, ŽPS, republike kot nadomestilo za dolgoročno in stabilno proizvodnjo. Enako stimulacijo so deležne tudi hlevske ali pašne skupnosti združenih kmetov. To je naloga kmetijskih združenj, da vas seznani in organizira v tej obliki podružbljanja kmetijske proizvodnje. Pogoj je samo stabilna dolgoročno usmerjena proizvodnja mleka.

Gradnja mlekarne dobro napreduje, oprema je začela prihajati in jo postopno vgrajujemo. Čez dobro leto naj bi se srečali na otvoritvi. Zato je naloga vseh proizvajalcev mleka zlasti pa še združenj - sovlagateljev, da zagotovijo zadostne količine mleka, da bo mlekarji zagotovljeno normalno obratovanje, plačevanje obveznosti, ki niso majhne, vam pa takšno udeležbo v dohodku, ki bo dajala ekonomski interes za to proizvodnjo.

DO HMEZAD EXPORT-IMPORT ŽALEC

VABI

vse upokojece na skupno srečanje dne 18. februarja 1983 ob 12.00 uri v dvorani DO.

Kdor se iz zdravstvenih razlogov ne more udeležiti srečanja, naj to sporoči po telefonu ali pismeno do 16. 2. 1983 v tajništvo DO.

Vljudno vabljeni!

MALI OGLAS

Zamenjam večje število plaket in priznanj za kaj bolj koristnega, na primer umetni gnoj ali močna krmila.

Naslov v uredništvu

V kuhinji Samopostrežne restavracije v Celju

Skladiščenje koruze v jamah

Na nakem madžarskem kmetijskem kombinatu že več let preizkušajo skladiščenje koruze v storžih v do tri metre globokih zemeljskih jamah. Storže otrgajo pri vlagi v zrnu od 25 do 30 odstotkov, jih zmečejo v jamo, pokrijejo s plastično folijo in zasujejo z zemljo. Tako silirano vlažno koruzo jemljejo po potrebi iz jame, meljejo in z raznimi dodatki krmlijo živini.

Strokovnjaki menijo, da ima tako uskladiščena koruza več hranljivih snovi in je lažje prebavljiva.

Stroški skladiščena so minimalni, jame pa so uporabne do osem let.

Pravijo, da se s tako koruzo krmljenim svinjam zmanjša proizvodna cena 15, govedom pa celo 17 odstotkov v primerjavi s krmljenjem z sušeno koruzo.

GL 1/83

ROŽE

Rože na oknih cvetijo,
a cvetovi krasijo naš dom.
Misli na rože so bujne,
ko gledaš na oknu njih vzpon.

Te rože cvetijo, cvetijo,
ne moti jih vrisk in ne jok.
Brezskrbno, cvetijo, cvetijo,
kljub bedi nedolžnih otrok.

Ko izteka se delovni teden,
ko srce od žalosti boli,
ne more ne more verjeti,
da človek toliko zdrži.

Ura je nesrečna večerna,
kakor hrumeči vihar,
ki ledene rože na oknih
je narisal kot spreten slikar.

Veter počasi pojenja,
že luna sije na njih.
A za cvetovi v izbi temačni
se čuti toplota in dih.

Maja iz Radelj

NOVOLETNA KRIŽANKA

Nagrade so razdeljene

1. 1.000.- din Marjeta Grobler, NT Žalec
2. 500.- din Borut Kramžar, Hmezad export
3. 100.- din Tilka Cestnik, KZ Savinjska dolina
4. 100.- din Edvard Krajnik, NT Žalec
5. 100.- din Milica Povše, Orla vas 12, Braslovče
6. 100.- din Iztok Gosak, Šempeter 174
7. 100.- din Marica Ozis, Kolodvorska restavracija Žalec.

Čestitamol

Uredništvo

ČESTITKA

TOV. MIŠU BOBOVNIKU K
60-LETNEMU JUBILEJU, KI GA
JE SLAVIL V DECEMBRU 1982,
ISKRENO ČESTITAMO

vsi sodelavci

Hmezad export-importa

Zadnja vest

Kitajci so pred kratkim ustrelili enega svojih vodilnih mož, ker je poneveril 36.000 dolarjev ali 2.250.000 din.

Posebna vozniška dovoljenja za traktoriste

LJUBLJANA, 20. januarja – Slovenski traktoristi, ki so do zdaj vozili traktorje z vozniki dovoljenji kategorij B, C ali D, si morajo do 31. marca letos priskrbeti posebna vozniška dovoljenja za vožnjo s traktorjem. Omenjeni časovni rok je pomemben predvsem zaradi tega, ker bodo morali vsi zamudniki po tem času opraviti poseben izpit iz tako imenovanega varnega dela s traktorjem. Ta izpit bodo morali opraviti tudi tisti, ki doslej dovoljenja za vožnjo s traktorjem niso imeli. Program varnega dela s traktorjem je pripravil republiški komite za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, največ pozornosti pa so namenili prav pridobitvi sposobnosti za vožnjo s traktorjem. To je tudi razumljivo, saj nekajletni podatki kažejo, da največ traktoristov umre prav zaradi neizkušenosti. Naj povemo še, da lahko vse podrobnejše informacije traktoristi dobe v tisti občini, kjer so vozilo evidentirali.

Ž. H.

– Tudi jaz imam idejo! Za množično inventivno dejavnost je kratica MID, nazaj pa se bere DIM.

– Kaj zmrzuješ tukaj, Janez?
Zakaj ne greš raje na toplo domov?
– Si sploh ne upam, ko pa pravijo, da
se bodo stanarine podražile za 90%!

HOLANDIJA

Proizvodnja svinj

Na kratko – 1960. leta je 146.000 gospodarstev vzredilo 2.955.000 svinj ali 20 na kmetijo. 1981. leta je 40.900 gospodarstev vzredilo 10.315 svinj ali 252 na eno gospodarstvo. Tako se je svinjereja povzpela med glavne panoge holandskega kmetijstva in izvozi v druge dežele nad 60 odstotkov kvalitetne svinine.

Vy

**Vremenski
PREGOVORI**

FEBRUAR – SVEČAN

Na svečnico če burje ni, že malega travna koj nori.

Februarski Valentin (14. II.) prinese ključ od korenin.

Kratkotrajni ukrepi so navadno tudi kratkovidni.

Napake nezmotljivih so navadno nepopravljive.

Ko bodo cene odtajali, bomo nadrsali!

V šali je tudi nekaj resnice.
Uspeh je otrok predrznosti.

Sto glav – sto veljav.
So tudi krivi preroki.

– Atek, daj bom jaz zabil ta žebelj!
Ti ne smeš
v bolnišnico, ker jaz ne bi rad bil lačen!

Glasilo Hmeljar izdaja delavski svet SOZD Hmezad Žalec – Ureja uredniški odbor: predsednik Tone Gubenšek, dipl. inž. kmet; člani: Jože Brežnik, dipl. inž. kmet, Metka Vočko, Jože Šabjan, Milan Lešnik, Miljeva Kač, dipl. inž. kmet – urednica strokovne priloge za hmeljarstvo, Vili Vybihal, kmet, inž. – glavni in odgovorni urednik – Uredništvo je v SOZD Hmezad v Žalcu, Ulica Žalskega tabora 1 – Glasilo izhaja enkrat mesečno v 5.000 izvodih – Mesečna naročnina 26 din – Tisk AERO Celje – TOZD Grafika

ERMENC Ernest, mag. agr.

RAZVOJNE USMERITVE KMETIJSTVA V ŠIRŠI CELJSKI REGIJI

Ko govorimo o kmetijstvu, o povečanju kmetijske proizvodnje o pospeševanju kmetijstva, v nacionalni ekonomiji ugotavljamo, da je kmetijstvo zelo pomembna panoga gospodarstva, saj proizvaja materialne dobrine za zadovoljevanje osnovnih človeških potreb: Zlasti pa je pomembno kmetijstvo na sedanji stopnji družbene razvoja glede na pomanjkanje hrane pri nas in v svetu, za prehrano človeštva, za oskrbo industrije s surovinami in za uravnavanje zunanje plačilne bilance.

Naša družba v sedanjem času posveča kmetijstvu veliko pozornost v prepričanju, da bi v nacionalni ekonomiji prav v kmetijstvu lahko najhitreje in z manj vlaganji povečali proizvodnjo in s tem veliko prispevali k stabilizaciji našega gospodarstva.

Doseganje postavljenih ciljev v pogledu samooskrbe v Sloveniji, kjer predvidevamo, da bomo doma pridelali 85 % hrane, postavlja pred nas veliko odgovornost, dolžnost da izkoristimo za intenzivno pridelovanje hrane ves razpoložljivi zemljiški potencial.

Spoznanje, da v kmetijstvu ni napredka brez dobro organizirane pospeševalne službe in prenosa znanja v direktno proizvodnjo, je več kot očitno. Brez dobro organizirane in učinkovite pospeševalne službe velika tržna proizvodnja ni mogoča.

Da bi boljše izkoriščali obstoječi potencial, raziskovalno delo in tehnološke dosežke, smo v Sloveniji oblikovali delovne skupine iz vrst strokovnjakov Kmetijskega inštituta Slovenije, Biotehnične fakultete, kmetijskih zadrug in prakse, z nalogo, da izdelajo tehnologijo za intenzivno pridelovanje posameznih kultur. Delovne skupine so formirane za poljedelstvo, in sicer posebej za proizvodnjo, pšenice, rži in ječmena, za koruzo (silazo, zrnje) za krompir itd.; nadalje za vrtnarstvo, krmne rastline in živinorejo ter razvoj kmetijstva v hribovitih področjih. Te strokovne skupine so formirane na KIS-u. Poleg tega so formirane še skupine za izdelavo tehnologije v dolgoletni nasadih in sicer za sadjarstvo v sklopu sadjarske poslovne skupnosti za vinogradništvo, še v vinogradniški poslovni skupnosti in za hmeljarstvo na hmeljarskem inštitutu v Žalcu. Posamezne tehnologije se potem vsako leto izpopolnjujejo in dopolnjujejo, vendar so napisane kratko in jasno razumljivo vsakemu kmetijskemu strokovnjaku. Tehnologije so enotne za družbeni in zasebni sektor. Tako izdelane tehnologije na KIS, se prenašajo preko republiškega centra za pospeševanje kmetijstva na področne kmetijske ali živinorejske zavode in ti zavodi pokrivajo vse regije v Sloveniji. Pri nas je v ta namen organiziran ŽVZ, ki pokriva širšo celjsko regijo, pa Koroško in Posavje. Na teh področnih zavodih bi morali tehnologi iz zadrug in iz družbenega kmetijske-

ga sektorja priporočeno tehnologijo iz KIS temeljito proučiti jo prilagoditi svojim pogojem, predvsem glede izbora semen, gnojenja, zaščite itd. Nato bi se morali pred vsakim tehnološkim ukrepom (npr. dognojevanje, zaščita) ponovno dobiti in agrotehnični ukrep prediskutirati, tako, da so pospeševalci do potankosti seznanjeni s sodobno tehnologijo – za maksimalne pridelke, da lahko to prenašajo na kmete, direktne pridelovalce. Na primer za pšenico je bila KIS napisana tehnologija, ta se je potem preko centra prinesla na kmetijske zavode, na zavodih se je obravnavala s tehnologijo iz zadrug in družbenega sektorja in ti so jo potem posredovali direktni proizvajalci. Po istem principu bi se moralo delati za druge kmetijske proizvode. Pri tej organizaciji pa ravno na nivoju regije naletimo na dva problema. Za uspešno izvajanje programa bomo morali strokovni kader na področnem zavodu ukrepati ali izvesti druge organizacijske oblike strokovne proizvodnje. Tehnologije iz KZ in družbenega sektorja na te strokovne posvete ne prihajajo. Mogoče je krivda v nezainteresiranosti pospeševalcev, ali pa jih v kmetijskih organizacijah ne puste. Direktorji in odgovorni bodo morali poskrbeti za stodoletno udeležbo tehnologov in pospeševalcev na regijskih tehnoloških posvetih.

Pospeševalcem moramo dati tisto mesto, ki jim pripada in jih dovolj ovrednotiti. Zlasti jih pa moramo razbremeniti velikega administrativnega dela.

Usmeritev proizvodnje v širši celjski regiji je poznana in jasna. Na celem področju je glavna usmeritev govedoreja, proizvodnja mleka, govejega mesa in vzreja plemenskih živali. Velik del obdelovalnih površin je podrejen pridelovanju krme za govedorejo. Zato moramo pa pridelovanju krme na travnikih in njivah posvetiti vso pozornost. V vsaki občini imamo precej kmetij, ki redijo po dve ali več glav živine na 1 ha krmne posevnine in seveda pridelajo na travnikih z večkratno košnjo ali s pašno košno rabo tudi do 8000 kg ŠV/ha, s silažno koruzo do 10.000 kg ŠV/ha. Na negnojnih dvokosnih travnikih pa pridelamo 50–60 dte suhe mrve ali 1200–1500 kg ŠV, kar zadostuje za več kot pol goveda na leto. Če vemo, da krava težka okoli 600 kg in s proizvodnjo 4000 l mleka porabi letno za vzdrževanje in proizvodnjo 2200 kg ŠV, potem se lahko zamislite in nad tem koliko nekateri pridelajo, kakšne so rezerve v pridelovanju krme in koliko bi lahko pridelali mleka in mesa za domači trg in za izvoz.

Za velik pridelek je najpomembnejše gnojenje. V naši regiji rabimo povprečno 96 kg hranil na ha, Slovenija le okoli 76 kg/ha. Sosedje v Avstriji porabijo 200 kg čistih hranil na ha in imajo seveda enkrat večje pridelke v povprečju. Nemčija porabi 500 kg, Danska 600 kg hra-

nil/ha. Iz tega vidimo kje smo in kaj je naša prva naloga. Pri pridelovanju pšenice nam dobro seme, dobra agrotehnika in samo organska gnojila pri razpoložljivi sončni energiji dajo okoli 20 dte pridelka. Če hočemo imeti večji pridelek moramo k sončni energiji dodati še fosilno v obliki umetnih gnojil, če jih dodamo dovolj in izpolnimo tudi ostale pogoje, lahko pridelamo toliko pšenice kolikor ima genetskih sposobnosti, to je od 50 do 70 dte/ha.

Pred nekaj leti smo na Inštitutu za hmeljarstvo prejeli od pospeševalne službe v analizo tudi 4000–5000 vzorcev zemlje za gnojenje. Zadnji dve leti pa le okrog 600, pa še ti so v glavnem za hmeljarstvo in to pri tako dragih umetnih gnojilih.

Na širšem celjskem območju je poleg govedoreje še zelo pomemben hmelj, ki ga bomo posebej obravnavali. V sadjarstvu imamo velike možnosti in lepe primere v družbeni proizvodnji v Konjicah, Mirovanu, Šentjurju itd. Pa tudi pri nekaterih kmetih imamo sodobne sadne plantaže. Takšnih primerov za sadjarstvo je veliko, tudi tehnologijo poznamo, imamo hladilnico in v tem sklopu bi lahko organizirali veliko proizvodnjo sadja. Tudi v vinogradništvu bi lahko veliko napravili po vzoru Brd-Krškega v okviru Konjiške kleti.

Površine pod žiti (pšenica, ječmen, rž, oves) kakor tudi pod krompirjem ne bi povečali, ampak intenzivneje pridelovali. Pridelovanju koruze za silazo in zrnje bomo tudi v bodoče dali vso težo in lahko priznamo, da je akcija »kencza« dobro uspela. Večji pomen pa bomo morali dati deteljninam in stročnim posevkom.

Zelo ugodno je, da imamo v regiji pridelovalne objekte v glavnem dograjene. Klavniških kapacitet je dovolj. Nova mlekarna bo dovolj velika. Hmezd je dograjen. Imamo hladilnico za sadje, v Konjicah pa klet za predelavo grozdja. Mešalnice za močno krmo bo treba vgraditi, so pa silosi že postavljeni. Če se kmetijstvo v regiji poslovno boljše poveže, ne bo potrebnih za predelavo večjih investicij. V bodoče moramo vsa sredstva usmeriti v primarno kmetijsko proizvodnjo in povečati pridelke.

Po zbranih podatkih dela v pospeševalni službi celjske regije 86 pospeševalcev in sicer pride okoli 1000 ha obdelovalne zemlje ali 200 kmetij na enega pospeševalca. 7 pospeševalcev ima nižjo šolsko izobrazbo, 41 s srednjo 28 višjo in 11 visoko šolsko izobrazbo. Ker pospeševalci delajo le dobrih 30 % svojega rednega delovnega časa na pospeševanju, ostali delovni čas pa porabijo za druge namene, predvsem za administracijo, sklepanje pogodb, obračunavanje premij, regresov, goriva itd.), je seveda zadeva precej kritična. Pospeševalce bomo morali razbremeniti od administrativnega dela.

(Nadaljevanje na 2. strani)

Težje okvare VW motorjev na pršilnikih Myers

Pri prvem škropljenju v cvet v mesecu juliju je v kratkem času obstalo nekaj pršilnikov Myers, ki so opremljeni z motorji Volkswagen. Na motorjih VW, ki so v sklopu teh pršilnih agregatov, so nastale težje okvare, tako da je bilo potrebno motorje generalno obnoviti. Za preprečitev nadaljnjih okvar smo skušali takoj ugotoviti vzroke pojava.

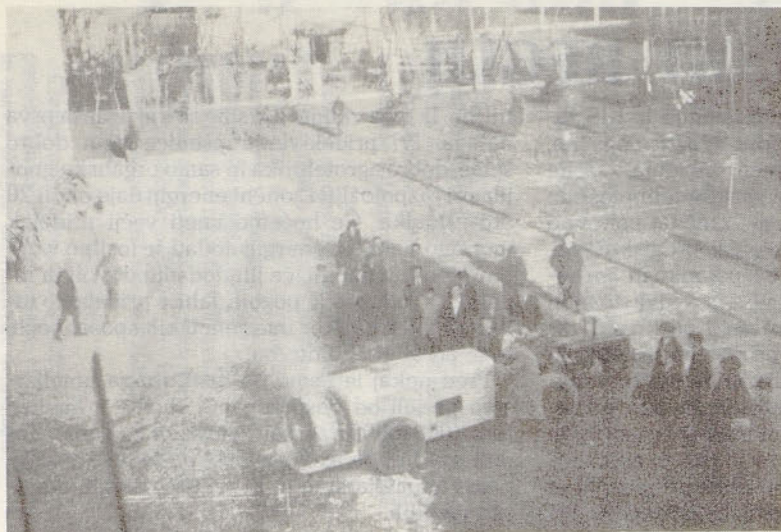
V proizvodnji so povedali, da so se motorji VW močno pregreli in da se je to tudi že prej dogajalo. Če niso olja menjavali bolj pogosto kot je

dov. Dovoz škropiva je bil organiziran tako, da so pršilniki obratovali dalj časa neprekinjeno oziroma le z manjšimi prekinitvami in so bili maksimalno izkoriščeni in maksimalno obremenjeni. Motorji so obratovali s polno močjo. Poleg kontinuirane obremenitve, ko so motorji obratovali v izjemno težkih razmerah, obstaja tudi verjetnost, da so se pri delu v hmeljiščih, ki jih je prizadela toča, vstopne odprtine zraka v turbino zaradi vsesavanja in prilepljanja listja na mrežico, deloma ali v večji meri zamašile, za-

trebno. Od večjih pomanjkljivosti so navedli še, da nekateri motorji nimajo dodatnega lonca za povečano količino olja (+ ca. 1,5 l), kar tudi vpliva na slabše hlajenje in mazanje motorja.

Ob pregledu pršilnikov, ki so bili na servisu (5 kom.) in še nekaterih na terenu, je bilo ugotovljeno, da so na pršilnikih narejene razne adaptacije (oblaganje s pločevino), ki največkrat niso izvedene dovolj strokovno in preveč zaprejo motor, onemogočajo zadovoljiv pretok zraka tako, da je včasih dosežen nasprotni učinek.

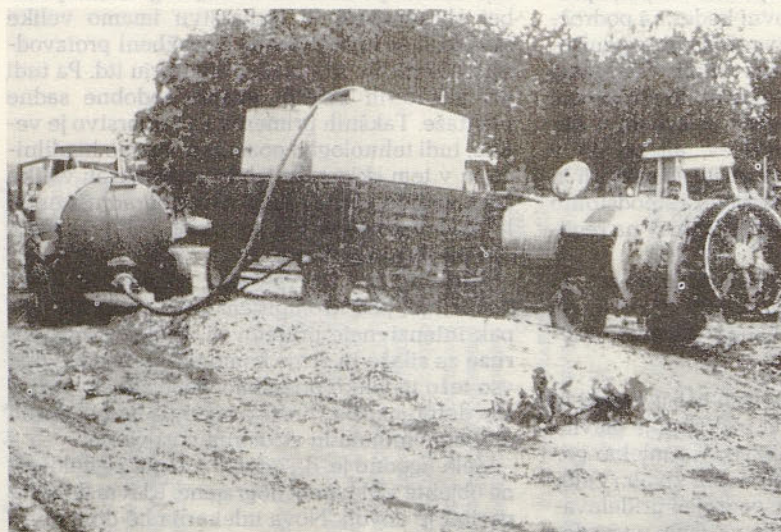
Ogledali smo si tudi nekaj pršilnikov pri delu v hmeljiščih. Izvajali so drugo škropljenje v cvet. Vsi agregati so obratovali s polno zmogljivostjo. Izmerili smo temperaturo zraka za hlajenje motorja (na vstopu v turbino) in vrtljaje ventilatorja. Pri motorjih dizel je vstopal zrak za hlajenje le s par stopinj višjo temperaturo kot je dnevna, pri bencinskih motorjih pa je tempera-

Prvi pršilnik na Inštitutu za hmeljarstvo Žalec.

Novost – Myers diesel je delal brezhibno in ekonomično.

Dovoz vode in hitro polnjenje škropilnic omogoča veliko storilnost in dober izkoristek škropilnih agregatov.

Škropljenje hmelja ne dovoljuje pomanjkljivosti. Zato je bil interes za demonstracijo škropilnic vedno velik.

predpisano, so motorji zaribali. S servisnimi uslugami niso bili zadovoljni. V času, ko je prišlo do okvar, je bilo zelo vroče. Maksimalne dnevne temperature so presegle 30 °C. Škropili so s povišano koncentracijo (3–4-kratno) fungici-

(Nadaljevanje s 1. strani)

V regiji bi se morali dogovoriti za enotno politiko pospeševalnega dela in ukrepov zlasti tistih, ki se financirajo iz občinskih skladov za kmetijstvo in za združevanje sredstev v poslovne namene.

Intenzivno bomo morali pospeševati kmetijstvo, predvsem tam, kjer so za povečano proizvodnjo ugodni pogoji, da bomo predelali več hrane za prehrano ljudi, za zadovoljevanje potreb industrije, kadar tudi za pokrivanje deviznega primanjkljaja.

radi česar se je prisilno hlajenje motorja bistveno zmanjšalo.

Za vzroke defektov na pršilnikih oziroma pogonskih motorjih smo se pozanimali tudi v Mehanični delavnici servisa Strojna Žalec, kjer so povedali, da so nekateri agregati že precej izrabljeni, ne izključujejo pa tudi drugih vzrokov. Tako npr. primernost in kvaliteta našega olja v primerjavi s predpisanim uvoženim, nedosledna menjava olja, filtriranje zraka, slabo vzdrževanje, obratovanje s polnim plinom. Nadalje so lahko vzrok za zaribanje motorjev pomanjkljivo izvedena generalna popravila, predvsem kar se tiče zamenjave izrabljenih delov, kot so oljna črpalka, vzmeti za ventile in podobno, kar lahko bistveno vpliva na brezhibnost delovanja motorjev. Ker določenih rezervnih delov nimajo, motorjev ne morejo obnoviti tako, kot bi bilo po-

tura hladilnega zraka približno dvakrat večja od dnevne. Toliko se zrak pod avbo pršilnika ogreje od segrelih delov motorja. Pri starejših izvedbah pršilnikov z neperforiranimi avbami, je temperatura vstopnega zraka višja kot pri ostalih. Število vrtljajev ventilatorja ni bilo bistveno različno do predpisanega.

Na Servisu Strojna bodo v prihodnje skušali odpravljati pomanjkljivosti na pršilnikih tudi na lastno iniciativo (neodvisno od naročnika) če bodo smatrali, da je to potrebno za brezhibno delovanje pršilnika, da v kritičnih trenutkih agregati ne bi v težjih razmerah odpovedovali. Vsem imetnikom pršilnikov Myers svetujemo, da se o potrebnih popravilih ali izboljšavah na pršilnikih dogovorijo s servisi ali pa pomanjkljivosti odpravijo v lastnih delavnicah še v zimskem času, da agregati v sezoni in v najbolj kritičnem času ne bi odpovedali.

SAMOUPRAVNI DOPOLNITVE

predpisi

FEBRUAR 1983

PRILOGA HMELJARJA

ŠTEVILKA 39

SPREMEMBE IN DOPOLNITVE

samoupravnega sporazuma o združitvi v SOZD Hmezad
ter statuta SOZD Hmezad Žalec

SAMOUPRAVNI SPORAZUM

o združitvi v SOZD Hmezad

(Predlog sprememb in dopolnitev)

STATUT

sestavljene organizacije združenega dela Hmezad Žalec

(Predlog sprememb in dopolnitev)

SPREMEMBE IN DOPOLNITVE

samoupravnega sporazuma o združitvi v SOZD Hmezad ter statuta SOZD Hmezad Žalec

OBRAZLOŽITEV:

Samoupravni sporazum o združitvi v SOZD Hmezad je bil sprejet na referendumih pri članicah SOZD v času od 20/11–20/12–1978. V SOZD Hmezad je bilo ob ustanovitvi združeno 13 delovnih organizacij, naknadno pa so pristopile KZ DRAVA Radlje, Minerva Zabukovica, KZ Slovenska Bistrica in Jata Zalog.

SOZD Hmezad je nastal z reorganizacijo DO Hmezad v SOZD. Ob reorganizaciji je SOZD obdržal nekatere tipične značilnosti stare organizacije tako visoko stopnjo kohezivnosti, veliko sestavljen iz delegatov TOZD, individualni poslovodni organ. Samoupravni sporazum o združitvi v SOZD Hmezad in Statut SOZD in s tem organizacija SOZD je odraz družbenoekonomskih razmer v času ustanavljanja SOZD, predvsem poudarjene vloge TOZD kot temeljne družbenoekonomske oblike.

V času od ustanovitve do danes so se razmere spremenile, dan je poudarek večjim asociacijam, ki lahko edine zagotavljajo ekonomsko in socialno varnost in stabilnost poslovanja.

Samoupravni sporazum in statut imata nekatere določbe, ki niso v skladu z zakonom o združenem delu.

Glavne predlagane spremembe in dopolnitve so naslednje:

1. jasneje je opredeljeno, kako članice SOZD uresničujejo svoje družbenoekonomske odnose in povezanost v SOZD in sicer da:

- a) koordinirajo področja dejavnosti SOZD
- b) prenašajo opravljanje del in nalog skupnega pomena na delovno skupnost Skupne službe SOZD
- c) poverjajo opravljanje določenih dejavnosti organizacijam skupnega pomena in nosilcem poslov SOZD
- d) razvijajo medsebojna razmerja pri ustvarjanju in razporejanju skupnega prihodka po reprodukcijskih celotah
- e) razvijajo medsebojna razmerja pri ustvarjanju in razporejanju skupnega dohodka na podlagi združenega dela in sredstev
- f) urejajo medsebojna razmerja na področju svobodne menjave dela med članicami in delovno skupnostjo Skupne službe SOZD
- g) združujejo sredstva za zadeve skupnega pomena SOZD
- h) izvajajo skupno poslovno politiko SOZD
- i) razvijajo sistem skupnega planiranja SOZD
- j) razvijajo skupni in enotni integrirani poslovno informacijski sistem TOZD.

2. članice ustanovijo za enotno delovanje SOZD za medsebojno usklajevanje razvoja dejavnosti, tehnologij in znanj koordinacije in sicer za naslednja področja:

- razvoja in investicij
- proizvodnje

- komercialne
- financ
- organizacije, poslovne informatike in ekonomike ter
- odnosov v združenem delu.

Koordinacije sestavljajo za posamezna področja pooblaščen delavci članic, vodijo pa jo podpredsedniki poslovnega odbora, ki so odgovorni za posamezno področje delovanja SOZD.

3. članice poverijo opravljanje del in nalog, ki so skupnega pomena in so skupne zadeve SOZD delovni skupnosti Skupne službe SOZD. Ta dela in naloge so zlasti:

- načrtovanje, razvojne in proizvodne usmeritve
- strokovne osnove za pripravo poslovne politike
- dolgoročne raziskave na področju združevanja dela in sredstev
- analize in projektiranje organiziranosti SOZD
- zastopanje SOZD pred sodišči in drugimi organi
- osnove kadrovske politike, izobraževanja, osnove in merila za urejanje delovnih razmerij, osnove družbenega standarda
- skupni informacijski sistem preko glasila HMEJLAR

- stiki z javnostjo
- enotni integrirani poslovno informacijski sistem

- računalniške obdelave in programiranje.

4. opravljanje določenih skupnih dejavnosti in strokovnih del skupnega pomena na področju finančnih poslov in ostalih dejavnosti se zaradi smotnosti poveri organizacijam skupnega pomena in sicer Interni banki ter Hranilno kreditni službi. Možno pa je organizirati tudi druge organizacije skupnega pomena, če ugotovimo, da je tudi druge dejavnosti smotneje opravljati skupaj.

5. nosilce poslov uvajamo na področjih, kjer članice vstopajo v poslovna razmerja izven SOZD v svojem imenu in na račun članic, ta področja so:

- promet blaga in storitev
- zunanjetrgovinska dejavnost
- proizvodnja, predelava in promet skupnih proizvodov

6. druga področja.

Torej se nosilci poslov določajo za tiste posle oziroma dejavnosti SOZD, v katere je vključenih dvoje ali več članic.

6. delavski svet SOZD naj bi v skladu z določili zakona o združenem delu sestavljali delegati DO. Delavski svet sestavlja po 1 delegat vsake članice, in delegat DSSS, po en delegat na vsakih nadaljnjih 400 delavcev članic ter po en delegat združenih kmetov in obrtnikov članic, ki imajo v svoji sestavi TZO, TOK.

7. Izvršilni organi delavskega sveta so štirje odbori in sicer:

- odbor za razvoj in investicije
 - odbor za proizvodnjo
 - odbor za finance in komercialo
 - odbor za organizacijo, ekonomiko in informatiko
- in odnose v združenem delu

Takšno oblikovanje izvršilnih organov zagotavlja večjo specializacijo, strokovnost dela, večjo operativnost, kvalitetnejše pripravljanje in izvajanje odločitev ter večjo neposrednost in povezanost izvršilnih organov s samoupravnimi organi in strokovnimi delavci.

8. SOZD naj bi imel kolegijski poslovodni organ - poslovodni odbor, ki ga sestavljajo predsednik in šest podpredsednikov.

Podpredsedniki se imenujejo za naslednja področja:

- razvoj in investicije
- organizacija, informatika in ekonomika
- finance
- proizvodnja
- komerciala
- odnosi v združenem delu

9. V samoupravnem sporazumu so dodana poglavja:

- Organizacije za opravljanje skupnih zadev
- Obveščanje
- Samoupravni splošni akti
- Skupne osnove in merila za urejanje delovnih razmerij v SOZD
- Ljudska obramba in družbena samozaščita

SAMOUPRAVNI SPORAZUM

o združitvi v SOZD Hmezad

(Predlog sprememb in dopolnitev)

Samoupravni sporazum o združitvi v SOZD Hmezad se spremeni in dopolni tako, da glasi:

1. člen

Uvod Samoupravnega sporazuma se spremeni in glasi:

Na podlagi 40. člena Ustave SR Slovenije in 16., 382., 384. in 386. člena Zakona o združenem delu smo se delavci in združeni kmetje združeni v delovne organizacije in kmetijske zadruge

Hmezad Kmetijstvo Žalec n. sol. o.

Hmezad Kmetijski kombinat Šmarje n. sol. o.

Hmezad Kmetijstvo Ilirska Bistrica n. sol. o.

Hmezad Vrtinarstvo Celje p. o.

Hmezad Sadjarstvo Miroslava Kasaze p. o.

Hmezad Celjska mesna industrija Celje n. sol. o.

Hmezad Celjske mlekarne Celje p. o.

Hmezad Kmetijska zadruga »Savinjska dolina«
Žalec n. sol. o.

Hmezad Kmetijska zadruga »Drava«
Radlje ob Dravi n. sub. o.

Hmezad Kmetijska zadruga Slovenska Bistrica
n. sol. o.

Hmezad Čebelarstva zadruga Kasaze

Hmezad Export-import Žalec p. o.

Hmezad »Notranja trgovina«
Žalec n. sol. o.

Hmezad Strojna Žalec n. sol. o.

Hmezad Minerva Žalec p. o.

Hmezad Gostinstvo turizem Žalec n. sol. o.

Hmezad Jata Ljubljana n. sub. o.

odločili, da se združimo v sestavljeno organizacijo združenega dela Hmezad n. sub. o. in zato sklepamo

SAMOUPRAVNI SPORAZUM

O ZDRUŽITVI V SESTAVljENO ORGANIZACIJO ZDRUŽENEGA DELA HMEZAD KMETIJSTVO, INDUSTRIJA, TRGOVINA IN GOSTINSTVO N. SUB.

O. ŽALEC

2. člen

1. Člen se spremeni in glasi:

S sprejemom Samoupravnega sporazuma o združitvi v sestavljeno organizacijo združenega dela Hmezad smo se delavci in kmetje sporazumeli:

- zadeve in posle skupnega pomena uresničevati z medsebojnim sporazumevanjem v povezanosti in soodvisnosti pri ustvarjanju, pridobivanju in razpolaganju s skupnim dohodkom;

- na načelih medsebojne odgovornosti in solidarnosti odločati o delu in poslovanju temeljne organizacije v kateri združujemo svoje delo in sredstva;

- svobodno prevzemati obveznosti določene v samoupravnih sporazumih o temeljnih planov,

- na podlagi združevanja dela in sredstev zagotavljati osebne, skupne in splošne interese ter pravico odločati o delu, pogojih in rezultatih skupnega dela;

- varovati in razvijati socialistične samoupravne odnose, izpopolnjevati svoje delovne in upravljalne sposobnosti;

- z medsebojno delitvijo dela, specializacijo in organizacijo dela zagotoviti doseganje začrtanega razvoja SOZD.

3. člen

V 2. členu se v 8. točki črta besedilo: prenehanje SOZD in; 9. točka se spremeni in glasi: ostale skupne zadeve.

4. člen

V 3. členu se naslov spremeni in glasi: II. Cilji združevanja vstavijo se nove alineje, ki glasijo:

- oblikovale skupno poslovno politiko SOZD;
- skupno planirale razvoj in določale prioritete razvojne usmeritve;
- razvijale medsebojna družbenoekonomska razmerja na osnovah skupnega prihodka in skupnega dohodka.

7. in 8. alineja se črtata.

5. člen

1. odst. 4. člena se spremeni in glasi:

Članice se obvezujemo, da bomo za uresničevanje ciljev združevanja:

1. alineja se spremeni in glasi:

– sprejemale dolgoročni program razvoja SOZD, samoupravnemu razpisu o temeljih plana SOZD ter srednjeročni in letni plan SOZD.

Predzadnja alineja se spremeni in glasi:

– enotno izvajale interno bančno in hranilno kreditno poslovanje preko Interne banke in Hranilno kreditne službe.

Vstavi se nova alineja: koordinirale dejavnosti in opravljale dejavnosti skupnega pomena preko organizacij skupnega pomena in nosilcev poslov.

Alineje se uredijo po posameznih področjih dejavnosti SOZD.

6. člen

1. odst. 8. člena se spremeni in glasi:

Članice se dogovorimo, da bomo ime SOZD »Hmežad« uporabljale kot sestavni del svojih firm.

7. člen

V 1. odstavku 9. člena se točka 9 spremeni in glasi: Znanstveno raziskovalna dejavnost na področju agroživilstva.

Zadnji odstavek 9. člena se spremeni in glasi:

Članice v svojih statutih natančneje določamo predmet svojega poslovanja z upoštevanjem obstoječe delitve dela.

Za izvajanje novih dejavnosti, ki jih že opravlja posamezna članica mora dati soglasje delavski svet SOZD.

8. člen

1. odst. 11. člena se spremeni in glasi:

SOZD opravlja posle pravnega prometa s tretjimi osebami v svojem imenu in za račun članice na podlagi določil samoupravnega sporazuma o temeljih plana SOZD, plana in sklenjenih dogovorov za:

9. člen

V 14. členu se drugi odstavek črta.

10. člen

1., 2. in 3. odstavek 16. člena se spremeni in glasi:

SOZD zastopa in predstavlja predsednik poslovnega odbora SOZD (PO).

Predsednik PO je pooblaščen, da zastopa SOZD in sklepa pravne posle brez omejitve v mejah dejavnosti SOZD in pooblastil, ki jih ima SOZD po tem sporazumu.

V primeru odsotnosti predsednika PO zastopa in predstavlja SOZD podpredsednik, ki ga določi delavski svet SOZD.

Člani PO zastopajo SOZD v skladu z svojim delovnim področjem.

4. in 5. odstavek se črtata.

11. člen

17. člen se spremeni in glasi:

Članice uresničujejo svoje družbenoekonomske odnose in povezanost v SOZD tako, da:

1. koordiniramo področja dejavnosti SOZD;

2. prenašamo opravljanje del in nalog skupnega pomena na delovno skupnost Skupne službe SOZD;

3. poverjamo opravljanje določenih dejavnosti organizacijam skupnega pomena in nosilcem poslov SOZD;

4. razvijamo medsebojna razmerja pri ustvarjanju in razporejanju skupnega prihodka po reprodukcijskih celotah;

5. razvijamo medsebojna razmerja pri ustvarjanju in razporejanju skupnega dohodka na podlagi združenega dela in sredstev;

6. urejamo medsebojna razmerja na področju svobodne menjave dela med članicami in delovno skupnostjo Skupne službe SOZD;

7. združujemo sredstva za zadeve skupnega pomena SOZD;

8. izvajamo skupno poslovno politiko SOZD;

9. razvijamo sistem skupnega planiranja SOZD;

10. razvijamo skupni in enotni integrirani poslovno informacijski sistem SOZD.

11. Predelava plastičnih mas.

12. člen

18. člen se črta.

13. člen

Za 18. členom se dodajo novi členi, ki glasijo:

1. Koordinacije delovanja SOZD

18. a člen

Članice smo sporazumne, da za enotno delovanje SOZD, medsebojno usklajevanje razvoja, dejavnosti, tehnologij in znanj, oblikujemo koordinacije za področja:

- razvoja in investicij,
- proizvodnje,
- komercialne,
- financ,
- organizacije, poslovne informatike in ekonomike,
- odnosov v združenem delu.

Koordinacije sestavljajo za posamezna področja pooblašeni delavci članic.

Koordinacijo vodi in sklicuje podpredsednik PO, odgovoren za posamezno področje delovanja SOZD.

18. b člen

Koordinacije imajo naslednja področja delovanja:

1. Koordinacija področja razvoja in investicij
– proučevanje razvojnih možnosti in planiranje razvoja,
– planiranje investicij,
– spremljanje izvajanja investicij,
– vzpodbujanje inventivne dejavnosti,
– zbiranje, urejanje in uporaba tehnično-tehno-
loške dokumentacije o izdelkih in tehnologijah.

2. Koordinacija področja proizvodnje:
– proizvodno povezovanje in izkoriščenost kapaci-
tete,
– povečevanje proizvodnje – količinsko in kva-
litetno,
– uporaba skupnih – enotnih tehnologij.

3. Koordinacija področja komercialne:
– proučevanje in poznavanje razmer na trgu,
– planiranje in spremljanje nabave in uvoza,
– planiranje in spremljanje skladiščnih kapaci-
tet in izkoriščenosti ter nadzor nad zalogami,
– planiranje in spremljanje prodaja in izvoza,
– skupna ekonomska propaganda.

4. Koordinacija področja financ
– planiranje, preskrba in plasman finančnih
sredstev,
– zagotavljanje likvidnosti in rentabilnosti,
– združevanje sredstev.

5. Koordinacija področja organizacije, poslovne informatike in ekonomike

– Definiranje organizacijske strukture SOZD in
poslovnih procesov,
– izgradnja integriranega poslovnega informa-
cijskega sistema in računalništva,
– planiranje, spremljanje in analiziranje poslov-
nih rezultatov in uspešnosti poslovanja,
– proučevanje in definiranje družbeno-ekonom-
skih odnosov,
– uvažanje nagrajevanja po delu.

6. Koordinacija področja odnosov v združenem delu

– urejanje samoupravnih razmerij,
– kadrovska politika,
– politika izobraževanja,
– družbeni standard,
– stanovanjske zadeve,
– socialna problematika,
– sistem obveščanja,
– splošne zadeve.

2. Skupne zadeve SOZD

18. c člen

Članice prenašamo opravljanje del in nalog
skupnega pomena in skupne zadeve SOZD na de-
lovno skupnost Skupne službe SOZD (DSSS). De-
lovna skupnost Skupne službe opravlja za SOZD
strokovna, servisna in administrativna dela na
področju:

– načrtovanja razvojne in proizvodne usmerit-
ve,
– načrtovanja in usklajevanja razvoja proizvod-
nih programov in proizvodov,
– strokovne osnove za pripravo poslovne politi-
ke in strategij gospodarskih aktivnosti doma in v
tujini,

– priprave strokovnih osnov za planske doku-
mente SOZD in analize poslovanja,

– dolgoročne raziskave, oblikovanje predlogov,
usklajene in skupne politike, ter priprave predlo-
gov o združevanju dela in sredstev,

– analize organiziranosti SOZD, projektiranja
organizacijskih modelov; razvoja sodobnih siste-
mov in metod upravljanja in vodenja;

– vodenja postopkov usklajevanja samouprav-
ne organiziranosti SOZD, normative dejavnosti
za SOZD, vodenja postopkov priprave odločitev
za delegatski sistem v SOZD in v drugih oblikah
združevanja in povezovanja v SOZD, samouprav-
no normiranje in sodelovanje pri kreiranju sam-
oupravno pravnih odnosov SOZD navzven, re-
gistracija statusa SOZD,

– zastopanje SOZD pred sodišči in drugimi or-
gani, tekoči pravni posli za članice,

– strokovne priprave osnov kadrovske politike
v SOZD, proučevanja in razvijanja izobraževalne-
ga sistema, predlaganja osnov in meril za urejanje
delovnih razmerij, razvijanje področja družbene-
ga standarda in socialne politike,

– izdajanja skupnega internega glasila in drugih
publikacij,

– dejavnosti za stik z javnostjo SOZD,

– analize in prognoze tehnično tehnološkega
razvoja ter organizacija, usmerjanje razvojno raz-
iskovalnih dejavnosti in odnosov z raziskovalnimi
skupnostmi,

– razvijanja in izvajanja skupnega in enotnega
integriranega poslovnega informacijskega sistema,
– organiziranja računalniških obdelav in pro-
gramiranja.

3. Dejavnosti skupnega pomena

18. č člen

Članice poverjamo organizacijam skupnega po-
mena opravljanje določenih skupnih dejavnosti in
strokovnih del skupnega pomena na področju:

– finančnih poslov,
– ostalih dejavnosti in strokovnih del skupnega
pomena.

18. d člen

Članice poverjajo opravljanje finančnih poslov
Interni banki SOZD Hmezd in Hranilno kreditni
službi Žalec.

Interni banka opravlja za članice:

– poslovanje z združenimi sredstvi
– najemanje in plasman kreditov,
– plačilni promet,
– zastopanje pri bančnih in drugih finančnih or-
ganizacijah,

– zagotavljanje finančne likvidnosti članic,
– priprava finančnih osnov za sklepanje sa-
moupravnih sporazumov o združevanju dela in
sredstev in drugih sporazumov.

Hranilno kreditna služba Žalec opravlja za čla-
nice:

– zbira hranilne vloge in druga sredstva obča-
nov,

– organizira združevanje sredstev članic za na-
ložbe v zasebno kmetijstvo,

– najema kredite,

– daje investicijske kredite za proizvodne na-
mene članom združenih organizacij in druge kre-

dite članom, delavcem članic in drugim vlagateljem,

– daje kredite članicam in Interni banki.

18. e člen

Članice lahko organiziramo druge organizacije skupnega pomena za opravljanje določenih skupnih dejavnosti in strokovnih del skupnega pomena za katere bomo ugotovile, da jih je mogoče in smotno opravljati skupaj.

K ustanavljanju organizacij skupnega pomena daje soglasje delavski svet SOZD.

4. Nosilci poslov

18. f člen

Članice, ki smo med seboj reprodukcijsko, poslovnó ali drugače povezane na področju proizvodnje, predelave in prometa, skupnih proizvodov in storitev, smo sporazumne, da opravljamo skupne posle in skupne dejavnosti preko nosilcev poslov SOZD.

Nosilci poslov se določajo za tiste posle oziroma dejavnosti SOZD, v katere je vključenih dvoja ali več članic in, ki so kot nosilci opredeljeni v Samoupravnem sporazumu o temeljih plana SOZD in v planu SOZD.

18. g člen

Nosilci poslov so tiste članice, ki vstopajo v poslovna razmerja izven SOZD v svojem imenu in na račun članic na področju:

- prometa blaga in storitev,
- zunanjetrgovinske dejavnosti,
- proizvodnje, predelave in prometa skupnih proizvodov,
- na drugih področjih dejavnosti SOZD.

Nosilce poslov določa delavski svet SOZD v skladu s temelji plana SOZD.

18. h člen

Članice smo sporazumne, da vstopajo v poslovna razmerja izven SOZD nosilci poslov.

Nosilci poslov so dolžni opravljati svojo dejavnost oziroma izvrševati storitve za članice najmanj pod enakimi pogoji dela kot to opravljajo druge organizacije združenega dela na trgu.

Medsebojna razmerja med nosilci poslov in ostalimi članicami za katere ti opravljajo skupne posle se urejajo s samoupravnimi sporazumi in skupnimi plani.

14. člen

19., 20. in 25. člen se vključi v poglavje: skupno planiranje.

15. člen

Členi 22., 23., 24., 25., 26., 27., 28. in 29. se črtajo.

16. člen

Poglavje 3.2. Organizacija za opravljanje poslov in opravi skupnega pomena se vključi v poglavje, ki obravnava delovno skupnost Skupne službe. Členi od 30 do 38 se črtajo.

17. člen

39. člen se spremeni in glasi:

Članice, ki smo med seboj reprodukcijsko povezane na področju proizvodnje, predelave in prometa skupnih proizvodov in storitev, se zavezujejo medsebojne odnose urejati na družbenoekonomskih osnovah skupnega prihodka.

Članice bomo v reprodukcijskih celotah zagotovile enakopravnost pri pridobivanju dohodka glede na vloženo delo, sporazumno določanje ciljev, namenov in pogojev združevanja, medsebojno vplivanje na poslovno in razvojno politiko, prevzemanje skupnega rizika, medsebojno solidarnost ter odgovornost za večjo produktivnost dela in razširjanje materialne osnove našega dela.

18. člen

41. člen se spremeni in glasi:

Članice urejamo medsebojna razmerja pri ustvarjanju in razporejanju skupnega dohodka za uresničevanje nalog in ciljev iz Samoupravnega sporazuma o temeljih plana SOZD, z združevanjem dela in sredstev.

Članice združujemo delo in sredstva:

- za povečanje in izboljšanje proizvodnih, predelovalnih in prodajnih zmogljivosti predvsem tam kjer smo z dogovorjeno delitvijo dela med seboj reprodukcijsko povezane,
- za skupna vlaganja v raziskovalne, razvojne in investicijske programe,
- za vlaganje v druge skupne projekte.

Članice v samoupravnih sporazumih o temeljih plana SOZD in planih SOZD opredelimo obveznost združevanja sredstev za sporazumno določene namene.

19. člen

42. člen se spremeni in glasi:

Za združevanje dela in sredstev članice sklepamo samoupravne sporazume. V samoupravnih sporazumih določamo osnove in merila za združevanje dela sredstev ter za ugotavljanje skupnega dohodka: zlasti normative materiala, stroškov, stopnjo amortizacije, način prevzemanja skupnega rizika, načina in roke vračila združenih sredstev ter nadomestil za gospodarjenje z združenimi sredstvi in druge osnove.

20. člen

43. člen se črta.

21. člen

Poglavje 3.5. Urejanje medsebojnih razmerij v svobodni menjavi dela; se vključi v poglavje, ki obravnava delovno skupnost Skupne službe. Člena 44 in 45 se črtata.

22. člen

46. člen se spremeni in glasi:

Članice se sporazumemo, da zaradi krepitve svoje materialne osnove, zagotavljanje skladnega razvoja in čimbolj racionalnega koriščenja sredstev:

- združujemo poslovna sredstva,

- združujemo devizna sredstva,
- posojamo sredstva rezervnih skladov.

23. člen

V 47. členu se doda 3. odstavek, ki glasi:

Članice si po načelu medsebojne solidarnosti v občasnih finančnih težavah posojamo sredstva rezervnih skladov v skladu z namenom porabe teh sredstev.

24. člen

48. člen se črta.

25. člen

49. člen se spremeni in glasi:

Članice smo sporazumne, da združujemo sredstva za skupne zadeve SOZD za naslednje namene:

- za izvajanje skupnega programa izobraževanja in štipendiranja,
- za izvajanje skupnega programa propagandne dejavnosti,
- za izdajanje glasila Hmeljar in drugih sredstev informiranja,
- za druge namene v soglasju s članicami.

Združevanje sredstev iz 1. odstavka se vrši na osnovi plana in programa dela v skladu s samoupravnim sporazumom. Plan sprejema delavski svet SOZD.

26. člen

Členi od 50 do 55 se črtajo.

27. člen

V 56. členu se 2. odstavek spremeni in glasi:

Letni program skupnega sklada skupne porabe SOZD sprejema delavski svet SOZD. 3. odstavek tega člena se črta.

28. c člen

Članice smo sporazumne, da združujemo del sredstev skupne porabe v solidarnostni sklad za članice, ki z lastnim dohodkom ne morejo pokriti minimalnih potreb sklada skupne porabe v skladu s samoupravnim sporazumom o zagotavljanju sredstev solidarnosti SOZD.

O združevanju sredstev solidarnosti odloča delavski svet SOZD.

29. člen

57. člen se spremeni in glasi:

Članice smo sporazumne, da skupno in enotno vodimo stanovanjsko politiko v skladu s sprejetim samoupravnim sporazumom o združevanju in porabi sredstev za stanovanjsko gradnjo.

Članice združujemo sredstva za stanovanjsko gradnjo v skladu z zakonom, družbenimi dogovori in Samoupravnim sporazumom v združenem stanovanjskem skladu pri Interni banki.

30. člen

58. člen se spremeni in glasi:

Udeleženke reprodukcijsko povezane na področju proizvodnje, predelave in prometa, medsebojno združujemo in odstopamo devizna sredstva s katerimi razpolagamo z namenom učinkovitega izvajanja planov, za zagotovitev nemotenega poslovanja in za večanje skupnega dohodka.

Članice združujemo devizna sredstva na osnovi samoupravnega sporazuma v skladu z zakonom. O zunanjetrgovinski politiki SOZD odloča skupni odbor za ekonomske odnose s tujino članic.

Združevanje in porabo deviznih sredstev članic izvajamo preko Interne banke SOZD.

31. člen

59. člen se vstavi v poglavje Poslovanje z motnjami.

32. člen

60. člen se črta.

33. člen

65. člen se spremeni in glasi:

Medsebojna razmerja in obveznosti med članicami se urejajo s sprejetimi plani, Samoupravnimi sporazumi in pogodbami v skladu z načeli tega sporazuma.

34. člen

Za 67. členom se vstavi 19. in 20. člen.

35. člen

V 68. členu se drugi odstavek črta.

36. člen

Za 70. členom se vstavi 25. člen, ki se spremeni in glasi:

Skupno planiranje SOZD organizirajo strokovne službe SOZD, ki imajo nalogo:

- oblikovanje enotne metodologije planiranja v skladu z zakonskimi predpisi;
- priprava predlogov dolgoročnih, srednjeročnih in letnih planov razvoja in poslovanja SOZD na podlagi usklajenih pomenov združenih organizacij;
- oblikovanje enotnih metod za analiziranje poslovanja;
- izdelava analiz poslovanja SOZD in posameznih združenih organizacij ter predlaganje ukrepov za izboljšanje poslovanja.

37. člen

71. in 72. člen se črtata.

38. člen

Drugi odstavek 74. člena se spremeni in glasi: Samoupravni sporazum o temeljih plana SOZD sprejmejo delavski sveti temeljnih organizacij članic.

39. člen

75. člen se črta.

40. člen

V 78. členu se doda 3. odstavek, ki glasi:

Članice se obvezujemo, da bomo sodelovale pri izvajanju sanacijskega programa, ki ga potrdi delavski svet SOZD in pokrivala izgubo posamezne

članice v kolikor izgube ne morejo pokriti same temeljne organizacije članice.

41. člen

Za 80. členom se doda nov člen, ki glasi:

80. a člen

Članice lahko oblikujemo sredstva skupnih rezerv SOZD.

Višino sredstev skupnih rezerv SOZD bomo določile s samoupravnim sporazumom o temeljih plana in z letnimi plani.

Sredstva skupnih rezerv bomo uporabljale za naslednje namene in pod naslednjimi pogoji:

- za kritje izgub pri poslovanju pod pogojem, da je s sprejetim sanacijskim programom soglašal tudi delavski svet SOZD,
- za prekvalifikacijo delavcev, kadar je ta posledica skupne odločitve o proizvodni preusmeritvi, dogovorjene s plani SOZD,
- za kritje škode, ki je nastala v naravnih nesrečah.

Sredstva skupnih rezerv se praviloma uporabljajo kot posojila z obveznostjo vračanja, kadar sredstva rezerv članic ne zadoščajo.

V. ORGANI SOZD

42. člen

88. člen se spremeni tako, da se črta drugi odstavek.

43. člen

»89. člen se spremeni tako, da se glasi:

Za doseganje skupnih ciljev SOZD poverimo delavci in člani podpisnic opravljanje zadev skupnega pomena skupnim organom samoupravljanja SOZD in sicer:

- a) delavskemu svetu SOZD,
- b) izvršilnim organom delavskega sveta SOZD,
- c) poslovnemu odboru SOZD«.

44. člen

Delavski svet SOZD

90. do 95. člen se spremenijo in dopolnijo tako, da se glasijo:

90. člen

Delavski svet SOZD je skupni organ upravljanja članic.

Delavci, združeni kmetje in obrtniki temeljnih organizacij, združenih v delovne organizacije v sestavi SOZD volijo skupnega delegata v delavski svet SOZD in njegovega namestnika.

Delegati v delavskem svetu SOZD delajo v skladu s smernicami, ki jih dajejo delavci in združeni kmetje, oziroma delavski sveti članic ter so jim za svoje delo odgovorni.

Volitve delegatov v delavski svet, odpoklic, način oblikovanja stališč, odgovornost delegatov in druga področja urejajo poleg tega sporazuma in statuta še samoupravni splošni akti članic.

Mandat člana delavskega sveta traja dve leti.

Nihče ne more biti več kot dvakrat zaporedoma izvoljen v delavski svet SOZD.

V delavski svet SOZD ne morejo biti izvoljeni poslovodni organi članic in člani PO SOZD.

91. člen

Delavski svet SOZD sestavlja po 1 (en) delegat vsake članice, 1 (en) delegat delovne skupnosti Skupne službe SOZD, po 1 (en) delegat na vsakih nadaljnjih 400 delavcev članic in po 1 (en) delegat iz vrst združenih kmetov, oziroma obrtnikov članice, ki ima v svoji sestavi TZO oziroma TOK.

92. člen

Delavski svet SOZD ima naslednje pristojnosti:

- skrbi za izvajanje tega sporazuma,
- določa predlog statuta in predlog sprememb in dopolnitev tega sporazuma ter razglasa njihovo veljavnost,
- določa predlog samoupravnega sporazuma o temeljih plana SOZD,
- sprejema plan SOZD,
- sprejema poslovno politiko SOZD in ukrepe za njeno izvajanje ter ukrepe za izvajanje planov,
- sprejema smernice za gospodarsko planiranje in enotno metodologijo planiranja SOZD,
- sprejema skupne organizacijske in poslovne informacijske odločitve,
- sprejema samoupravne splošne akte za katere je pooblaščen po tem sporazumu in zakonu,
- odloča o razpolaganju z združenimi sredstvi za naložbe skupnega pomena,
- odloča o ustanovitvi novih članic, oz. o njihovem pristopu v SOZD,
- sprejema predlog programa dela DS Skupne službe SOZD,
- sprejema plane in programe ljudske obrambe in družbene samozaščite,
- določa predloge samoupravnih sporazumov o združevanju dela in sredstev,
- voli, imenuje in razrešuje svoje izvršilne organe,
- voli, imenuje in razrešuje poslovodni odbor (PO), vodjo DS Skupne službe SOZD,
- imenuje stalne in občasne komisije,
- daje smernice in navodila PO SOZD in nadzoruje njegovo delo,
- daje soglasje k pristopu drugih DO k samoupravnemu sporazumu o združitvi v SOZD,
- sklepa samoupravne sporazume o združevanju SOZD v skupnosti, združenja, zbornice in druge asociacije,
- odloča o drugih zadevah, za katere je po zakonu, tem sporazumu, statutu in drugih samoupravnih splošnih aktih pristojen delavski svet SOZD.

93. člen

Delavski svet SOZD sprejema sklepe o vprašanih o katerih se delavci osebno izjavljajo, v soglasju z vsako TOZD članice oz. enovito delovno organizacijo članico.

V skladu s statutom TOZD članice lahko daje soglasje iz prvega odstavka tega člena delavski svet TOZD, če se z njimi določajo ukrepi za izvršitev plana in drugih sklepov delavskega sveta SOZD.

TOZD članice morajo podati soglasje v roku, ki ga določi delavski svet SOZD, ki pa ne sme biti daljši od 30 dni.

94. člen

Delavski svet SOZD odloča o drugih vprašanih iz svojega delovnega področja z večino glasov delegatov vseh članic.

95. člen

Kadar delavski svet odloča o zadevah za katere se zahteva soglasje, pa soglasje članic ni doseženo, se začne usklajevalni postopek. Delavski svet imenuje komisijo, ki mora opraviti usklajevalni postopek v roku 8 dni.

Če članice po izvedenem usklajevalnem postopku ne dosežejo soglasja, se sporno vprašanje preloži v reševanje notranji arbitraži.

45. člen

Člena 96. in 97. se črtata.
Vstavijo se novi členi, ki glasijo:

Izvršilni organi SOZD

45 a. člen

Izvršilni organi delavskega sveta SOZD so:

1. odbor za razvoj in investicije,
2. odbor za proizvodnjo,
3. odbor za finance in komercialo,
4. odbor za organizacijo, ekonomiko, informatiko in odnose v združenem delu

Odbori imajo od 5 do 9 članov.

Člane odborov voli delavski svet izmed svojih članov in drugih delavcev članic in določi število članov posameznega odbora. Vsak odbor izvoli izmed svojih članov predsednika in njegovega namestnika.

Odbor za razvoj in investicije

45. b člen

Odbor za razvoj in investicije ima naslednje pristojnosti:

- predlaga delavskemu svetu smernice za samoupravni sporazum o temeljih plana SOZD,
- spremlja izvajanje plana in predlaga delavskemu svetu ukrepe,
- predlaga delavskemu svetu sprejem samoupravnih sporazumov o združevanju dela in sredstev za naložbe skupnega pomena,
- predlaga plane investicij in spremlja izvajanje investicij,
- obravnava področje inventivne dejavnosti in predlaga ukrepe,
- predlaga program raziskovalnih nalog in razvojnih projektov,
- opravlja ostale naloge s področja razvoja in investicij

Odbor za proizvodnjo

45. c člen

Odbor za proizvodnjo ima naslednje pristojnosti:

- predlaga delavskemu svetu smernice za samoupravni sporazum o temeljih plana SOZD s področja proizvodnje,
- spremlja in analizira problematiko proizvodnje,
- spremlja izvajanje plana proizvodnje in predlaga ukrepe,
- obravnava letni plan SOZD
- predlaga ukrepe za povečanje proizvodnje in večjo kakovost proizvodov, storitev ali procesov,
- obravnava proizvodno povezovanje in izkoriščenost kapacitet in predlaga ukrepe,
- predlaga ukrepe za uporabo skupnih in enotnih tehnologij,
- opravlja ostale zadeve s področja proizvodnje.

Odbor za finance in komercialo

45. d člen

Odbor za finance in komercialo ima naslednje pristojnosti:

- predlaga delavskemu svetu smernice za Samoupravni sporazum o temeljih plana SOZD in plan SOZD s področja financ in komerciala,
- predlaga delavskemu svetu finančno politiko SOZD,
- predlaga delavskemu svetu komercialno politiko SOZD,
- obravnava problematiko s področja financ in komerciala in predlaga ukrepe,
- spremlja gibanje in stanje finančnih sredstev članic in predlaga ukrepe za zagotavljanje finančnih sredstev članic,
- predlaga ukrepe za izboljšanje ekonomike poslovanja SOZD,
- predlaga ukrepe za pospeševanje izvoza,
- obravnava smernice za razvijanje proizvodov in storitev,
- predlaga ukrepe za enoten nastop na domačih in tujih tržiščih,
- predlaga strategijo za doseganje postavljenih ciljev SOZD,
- opravlja ostale naloge s področja financ in komerciala.

Odbor za organizacijo, informatiko, ekonomiko in odnose v združenem delu

45. e člen

Odbor za organizacijo informatiko, ekonomiko in odnose v združenem delu ima naslednje pristojnosti:

- predlaga delavskemu svetu smernice za samoupravni sporazum o temeljih plana SOZD in plan SOZD
- prijavlja smernice za prijavo letnega gospodarskega plana SOZD in ga predlaga delavskemu svetu
- spremlja poslovno učinkovitost in uspešnost poslovanja SOZD ter predlaga ukrepe,

- obravnava periodične in zaključne račune SOZD in jih predlaga delavskemu svetu,
- spremlja in analizira problematiko stroškov in predlaga ukrepe,
- spremlja in analizira in usklajuje osnove in merila na področju delitve, poenotenje razvida in vrednotenja del in nalog in predlaga ukrepe,
- predlaga ukrepe za pokrivanje izgube oziroma sanacijo posamezne članice,
- predlaga ukrepe za realizacijo enotnega poslovnega informacijskega sistema SOZD in razvoja AOP,
- daje smernice za pripravo programov in planov SOZD,
- določa metodologijo za pripravo planov,
- pripravlja in predlaga predloge za razvoj organizacijskega in samoupravnega sistema SOZD,
- obravnava pobude za sklenitev samoupravnih sporazumov in družbenih dogovorov h katerim pristopa SOZD,
- obravnava predloge samoupravnih sporazumov SOZD in jih posreduje delavskemu svetu SOZD,
- predlaga plane razvoja družbenega standarda,
- obravnava kadrovske politike SOZD,
- predlaga plan skupnega sklada skupne porabe SOZD,
- predlaga delavskemu svetu plan izobraževanja in štipendiranja,
- obravnava socialno problematiko in področje varstva pri delu in predlaga ukrepe,
- opravlja ostale naloge s področja organizacije, ekonomike, informatike in odnosov v združenem delu.

46. člen

Poslovodni organ SOZD

101. do 105. člen se spremenijo in dopolnijo tako, da se glasijo:

101. člen

SOZD ima kolegijski poslovodni organ – poslovodni odbor (PO).

Poslovodni odbor sestavljajo predsednik in šest podpredsednikov.

Podpredsedniki PO se imenujejo za naslednja področja:

1. vodenje področja razvoja in investicij,
2. vodenje področja organizacije, informatike in ekonomike,
3. vodenje področja financ,
4. vodenje proizvodnega področja,
5. vodenje področja komercialne,
6. vodenje področja odnosov v združenem delu.

Podpredsedniki PO strokovno odgovarjajo za posamezno področje.

Predsednika in podpredsednika PO imenuje in razrešuje delavski svet SOZD na predlog razpisne komisije.

Mandat predsednika in podpredsednika PO traja štiri leta.

102. člen

Poslovodni odbor opravlja naslednje zadeve:

- vodi poslovanje SOZD,
- odgovarja za izvajanje tega sporazuma,
- odgovarja za oblikovanje in izvajanje poslovne politike,

- odgovarja za izvajanje Samoupravnega sporazuma o temeljih plana SOZD in planov SOZD ter izdaja ustrezne zadolžitve,

- odgovarja za uporabo združenih sredstev SOZD in izvaja odločitve,

- usklajuje delo poslovodnih organov članic SOZD, Interne banke in Hranilno kreditne službe in v ta namen daje predloge in zadolžitve,

- določa in usklajuje delovne aktivnosti v DS Skupne službe,

- predlaga in izvršuje sklepe delavskega sveta SOZD in njegovih izvršilnih organov.

103. člen

Predsednik PO opravlja naslednje zadeve:

- zastopa in predstavlja SOZD,
- odgovarja za zakonitost dela v SOZD,
- vodi in odgovarja za delo PO,
- predlaga poslovno politiko SOZD in ukrepe za njeno izvajanje,
- odgovarja za vodenje poslovanja SOZD, za izvrševanje sklepov organov upravljanja SOZD in uresničevanje samoupravnih splošnih aktov in izvajanje samoupravnih sporazumov,
- odgovarja za usklajenost dela članic SOZD,
- odgovarja za izpolnjevanje obveznosti SOZD,
- sodeluje na sejah delavskega sveta in drugih organov upravljanja SOZD,
- skrbi za pravočasno sprejemanje poslovnih odločitev in njihovo izvajanje,
- opravlja druge zadeve v skladu s samoupravnim sporazumom, statutom in zakonom.

104. člen

Podrobnejše določbe o delovnem področju, o pogojih za imenovanje članov PO in o postopku imenovanja PO vsebuje statut SOZD.

105. člen

Za izvajanje skupnih nalog in koordinacijo poslovanja med članicami se v SOZD oblikuje posvetovalno telo – svet direktorjev.

Svet direktorjev sestavljajo člani PO, vsakokratni direktorji članic, interne banke in HKS.

Svet direktorjev sklicuje in vodi predsednik PO.

Naloge in pristojnosti sveta direktorjev se določijo v statutu SOZD.

105. a člen

PO koordinira delo poslovodnih organov članic, Interne banke in HKS z medsebojnim dogovarjanjem, seznanjanjem o stanju in problemih pri delu in skupnem poslovanju ter pripravi predlogov odločitev za organe upravljanja SOZD in članic SOZD.

105. b člen

Delovni proces v SOZD usklajuje PO skupaj s poslovodnimi organi članic ter delavci s posebnimi pooblastili in odgovornostmi.

105. c. člen

Sklepi, sprejeti v zvezi s koordiniranjem delovnega procesa v SOZD so obvezni za vse članice in njihove poslovodne organe.

105. d. člen

Če pride med poslovodnimi organi članic do nesoglasja, ima vsak poslovodni organ pravico in dolžnost o tem obvestiti delavski svet svoje delovne organizacije in delavski svet delovne organizacije poslovodnega organa, s katerim se ni strinjal.

V nujnih primerih, in v primerih, ko bi nastala večja škoda ali bi bil ogrožen delovni proces, če se posamezen sklep ne bi izvršil, gre spor med poslovodnimi organi pred skupno telo za posredovanje pri usklajevanju delovnega procesa in se o tem obvestijo delavski sveti članic, katerih poslovodni organi se niso sporazumeli.

Skupno telo iz prejšnjega odstavka tega člena ima predsednika in dva člana. Po enega člana določi vsaka stranka v sporu, predsednika pa določita stranki v sporu sporazumno. To telo se sestane takoj po ustanovitvi in da predlog za uskladitev delovnega procesa.

47. člen

98., 99. in 100. člen se vnesejo v novo poglavje, ki se glasi:

VIII. SAMOUPRAVNA DELAVSKA KONTROLA

48. člen

Doda se novo IX. poglavje, ki se glasi: ORGANIZACIJE ZA OPRAVLJANJE SKUPNIH ZADEV

Delovna skupnost Skupne službe SOZD

48. a. člen

Za izvrševanje skupnih zadev, določenih s tem samoupravnim sporazumom oblikujejo delavci, ki opravljajo ta dela delovno skupnost Skupne službe (DSSS). Medsebojne pravice, obveznosti in odgovornosti delavcev DSSS ter delavcev članic, se urejajo s samoupravnim sporazumom o medsebojnih pravicah, obveznostih in odgovornostih.

V okviru tega samoupravnega sporazuma in samoupravnega sporazuma o medsebojnih pravicah, obveznostih in odgovornostih urejajo delavci DSSS svoja medsebojna razmerja s samoupravnimi splošnimi akti DSSS.

48. b. člen

V DSSS se oblikujejo organizacijske enote, ki zagotavljajo izvajanje skupnih zadev, poverjenih s tem sporazumom.

48. c. člen

Delo DSSS vodi, organizira in usklajuje vodja DSSS.

48. d. člen

Delavci DSSS pri izvajanju svojih nalog:

- izvršujejo zadolžitve članov poslovodnega odbora in PO kot celote in vodje DSSS,
- analizirajo problematiko ustreznega področja in oblikujejo predloge za razreševanje odprtih vprašanj,
- zagotavljajo pravočasno opravljanje strokovnih administrativnih in tehničnih opravil za organe SOZD.

48. e. člen

Delavci DSSS uresničujejo samoupravljanje na načelih enakopravnosti, vzajemne odgovornosti in solidarnosti ter na način, ki ga določajo ustava, zakon, samoupravni sporazum in statut DSSS.

Delovna skupnost Skupne službe:

- sprejema predlog programa dela in na njegovi podlagi tudi plan DSSS,
- odloča o uporabi sredstev za osebne dohodke in skupno porabo,
- ureja delovna razmerja za vsa dela in naloge,
- odloča o uporabi sredstev za izboljšanje in razširitev materialne osnove dela DSSS v okviru plana,
- sklepa samoupravne sporazume in druge samoupravne splošne akte.

49. člen

Doda se novo poglavje, ki se glasi:

OBVEŠČANJE

49. a. člen

Članice zagotavljamo pogoje za delovanje in razvoj enovitega in usklajenega sistema obveščanja delavcev.

49. b. člen

Za obveščanje so odgovorni delavski svet SOZD, poslovodni odbor SOZD in poslovodni organi članic ter družbeno politične organizacije SOZD.

49. c. člen

Članice se obvezujemo, da v SOZD zagotovimo medsebojno obveščanje o vseh zadevah skupnega pomena in zadevah, ki lahko vplivajo na družbeno-ekonomske odnose znotraj SOZD, kakor tudi na odnose z drugimi OZD oziroma skupnostmi.

49. d. člen

Članice se obvezujemo, da zagotavljamo strokovnim službam za področje skupnega informiranja potrebne podatke. Zato se sporazumemo, da poenotimo in uskladimo svoje notranje poslovne informacijske sisteme, pri tem uporabljamo in razvijamo sodobne metode obdelave podatkov in dogovorjene podatke pravočasno posredujemo za nadaljnjo obdelavo SOZD. Pri tem upoštevamo načelo racionalnosti informacijskega sistema na vseh nivojih.

49. e. člen

Članice se obvezujemo, da DSSS zagotavljamo potrebno in sodobno materialno bazo za delovanje in razvoj skupne informativne dejavnosti.

49. f člen

Članice izdajamo z namenom uspešnega obveščanja delavcev skupno glasilo »HMEĽJAR« in druge informativne publikacije o zadevah skupnega pomena.

49. g člen

Skupno obveščanje in izdajanje skupnega glasila tj. članice urejamo s posebnim samoupravnim splošnim aktom.

Članice smo sporazumne, da bomo s tem aktom opredelile pogoje in načine obveščanja širše javnosti o zadevah skupnega pomena, oziroma o dejavnosti SOZD.

50. člen

Doda se novo poglavje, ki se glasi:

SAMOUPRAVI SPLOŠNI AKTI

50. a člen

Članice se sporazumemo, da urejamo medsebojne družbeno-ekonomske odnose s samoupravnimi splošnimi akti.

50. b člen

Članice sprejemamo in sklepamo v SOZD naslednje samoupravne sporazume:

- samoupravni sporazum o temeljnih plana SOZD,
- samoupravne sporazume o združevanju dela in sredstev,
- samoupravni sporazum o medsebojnih pravicah, obveznostih in odgovornostih med članicami in DSSS,
- druge samoupravne sporazume o skupnih osnovah in merilih oziroma samouprane sporazume, s katerimi se ureja opravljanje skupnih zadev in uresničujejo drugi skupni interesi v SOZD.

50. c člen

Članice sprejemamo v SOZD še naslednje skupne samoupravne splošne akte:

- statut SOZD,
- pravilnik o metodologiji planiranja,
- pravilnik o medsebojnem obveščanju,
- pravilnik o inventivni dejavnosti,
- poslovnik o delu organov upravljanja v SOZD,
- pravilnik o notranji arbitraži.

Delavski svet SOZD s samoupravnim splošnim aktom predloga skupne osnove za povračilo stroškov, ki so jih imeli delavci pri opravljanju določenih del in nalog.

Po potrebi lahko članice SOZD sprejmejo še druge samoupravne splošne akte.

50. d člen

Osnutke samoupravnih sporazumov in samoupravnih splošnih aktov, predvidenih s tem samoupravnim sporazumom, pripravijo delovna telesa delavskega sveta SOZD in strokovne službe DSSS SOZD v skladu s tem samoupravnim sporazumom in statutom SOZD.

Delavski svet SOZD mora pred odločanjem o sprejemu samoupravnega splošnega akta vse pri-

pombe in stališča delegatov obravnavati in do njih zavzeti stališča. Enak postopek velja tudi za spremembe in dopolnitve samoupravnih splošnih aktov.

51. člen

Doda se novo poglavje, ki se glasi:

SKUPNE OSNOVE IN MERILA ZA UREJANJE DELOVNIH RAZMERIJ V SOZD

51. a člen

Članice se sporazumemo, da urejamo na podlagi skupnih osnov in meril določena vprašanja s področja delovnih razmerij.

51. b člen

Članice sporazumno v svojih samoupravnih splošnih aktih urejamo:

- osnove in merila za delitev sredstev za OD za istovrstna oziroma slična dela in naloge,
- obračunavanje in izplačevanje nadomestil za OD,
- nagrajevanje inovacij.

51. c člen

Članice se sporazumemo, da s samoupravnimi splošnimi akti usklajeno urejamo:

- osnove in merila za sklenitev delovnega razmerja,
- osnove in merila za programirano usposabljanje pripravnikov,
- primere in pogoje, pod katerimi lahko ali morajo delavci temeljne organizacije delati v drugi temeljni organizaciji v sestavi DO oziroma SOZD,
- način izbire delavcev s posebnimi pooblastili in odgovornostmi,
- oblike, organizacijo in izvajanje izobraževanja,
- merila in osnove za štipendiranje ter pogoje izobraževanja ob delu,
- zaposlovanje oziroma razporejanje štipendistov,
- uresničevanje drugih temeljnih pravic iz delovnega razmerja, ki zadevajo interese delavcev vseh temeljnih organizacij.

51. d člen

Članice smo sporazumne, da se lahko delavci začasno razporejajo na dela in naloge v drugo temeljno organizacijo ali delovno skupnost v okviru SOZD v naslednjih primerih:

- višja sila (potres, poplava, požar, druge elementarne nesreče),
- nenadni kvar surovin in materiala,
- pomanjkanje surovin, materiala ali energije,
- začasna nadomestitev nepredvidenega izostanka delavca,
- začasne potrebe po povečanju števila delavcev v posamezni temeljni organizaciji ali delovni skupnosti,
- začasna zdravstvena nesposobnost delavca za opravljanje svojega dela in nalog.

51. e člen

Članice smo sporazumne, da je možno delavca začasno razporediti na delo tudi v temeljno organizacijo ali delovno skupnost izven delovne ali sestavljene organizacije. Takšna razporeditev je možna zlasti v tehle primerih:

- pomanjkanje reprodukcijskega materiala,
- okvare na strojih in napravah,
- zmanjšanja obsega proizvodnje ali opravljanja druge dejavnosti,
- spremembe tehnološkega procesa,
- spremembe načina poslovanja.

51. f člen

Članice smo sporazumne, da je delavca mogoče razporediti na delo v drugo temeljno organizacijo oziroma skupnost v sestavi delovne ali sestavljene organizacije, kadar to terjajo zahteve delovnega procesa, zlasti pa v naslednjih primerih:

- kadar se skladno z zakonom zagotovi, da delavec iz kakršnihkoli razlogov ni več zmožen opravljati svojih nalog v temeljni organizaciji pa ni ustreznih del in nalog,
- kadar se delavci temeljnih organizacij sporazumejo, da bi bilo smotno zaradi uresničevanja skupnih interesov v eni temeljni organizaciji oz. delovni skupnosti povečati število delavcev, v drugi pa število delavcev zmanjšati,
- kadar temeljni organizaciji za nemoteno izvajanje delovnega procesa manjkajo delavci določene strokovne izobrazbe oziroma z delom pridobljenih delovnih zmožnosti, druga temeljna organizacija pa ima takih delavcev dovolj.

51. g člen

Podrobnejša določila za izvajanje skupnih osnov in meril za urejanje delovnih razmerij so urejena v ustreznih samoupravnih splošnih aktih.

52. člen

Doda se novo poglavje, ki se glasi:

LJUDSKA OBRAMBA IN DRUŽBENA SAMOZAŠČITA

52. a člen

Članice s posebnim samoupravnim sporazumom ustanovimo komite za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito ter določimo njegove naloge.

Odbor sestavljajo predsedniki teh odborov vseh članic, delegirani predstavniki sindikalne organizacije in organizacije ZK na ravni SOZD, predstavnik delavskega sveta SOZD in predsednik poslovnega odbora.

53. člen

Prvi odstavek 107. člena se spremeni tako, da se glasi:

Članice se sporazumemo, da proti članici, ki ne izpolnjuje obveznosti po tem sporazumu, delavski svet predlaga izvedbo enega izmed naslednjih ukrepov:

54. člen

V vseh členih samoupravnega sporazuma se beseda podpisnica nadomesti z besedo članica.

55. člen

Spremembe in dopolnitve samoupravnega sporazuma so sprejete, ko jih z osebnim izjavljanjem na referendumu sprejme večina delavcev vsake TOZD, TZO, TOK, oziroma enovite delovne organizacije v sestavi SOZD Hmeza.

56. člen

Te spremembe in dopolnitve stopijo v veljavo 8. dan od dneva objave na oglasnih deskah članic.

57. člen

Prečiščeno besedilo Samoupravnega sporazuma o združitvi v SOZD Hmeza sprejme delavski svet SOZD in ga objavi v glasilu Hmeljar.

Žalec, januar 1983

STATUT

sestavljene organizacije združenega dela Hmezad Žalec

(Predlog sprememb in dopolnitev)

Statut sestavljene organizacije združenega dela Hmezad Žalec se spremeni in dopolni tako, da glasi:

1. člen

Uvod in statut SOZD se spremeni in glasi:

Na podlagi 385. člena Zakona o združenem delu in v skladu z določili člena Samoupravnega sporazuma o združitvi v SOZD Hmezad smo delavci in kmetje organizirani v delovnih organizacijah in kmetijskih zadrugah v sestavi SOZD Hmezad.

Hmezad Kmetijstvo Žalec n. sol. o.
Hmezad Kmetijski kombinat Šmarje n. sol. o.
Hmezad Kmetijstvo Ilirska Bistrica n. sol. o.
Hmezad Vrtnarstvo Celje p. o.
Hmezad Sadjarstvo Miroslav Kasaze p. o.
Hmezad Celjska mesna industrija Celje n. sol. o.
Hmezad Celjske mlekarne p.o.
Hmezad Kmetijska zadruga »Šavinska dolina«
Žalec n. sol. o.
Hmezad Kmetijska zadruga »Drava«
Radlje ob Dravi n. sub. o.
Hmezad Kmetijska zadruga Slovenska Bistrica n. sol. o.
Hmezad Čebelarstva zadruga Žalec Kasaze p. o.
Hmezad Export-import Žalec p. o.
Hmezad Notranja trgovina Žalec n. sol. o.
Hmezad Strojna Žalec n. sol. o.
Hmezad Minerva Žalec p. o.
Hmezad Gostinstvo turizem Žalec n. sol. o.
Hmezad Jata Ljubljana n. sub. o.
sprejeli na referendumu

STATUT

sestavljene organizacije združenega dela Hmezad Žalec n. sub. o.

2. člen

1. člen se spremeni in glasi:

S statutom sestavljene organizacije Hmezad Žalec urejamo članice vprašanja in odnose pomembne za organiziranje, za dela in poslovanje sestavljene organizacije, za uresničevanje samoupravnih pravic in odgovornosti delavcev ter druge zadeve v skladu s samoupravnim sporazumom o združitvi v SOZD in zakonom.

3. člen

V 2. členu se črta zadnji stavek 1. odstavka in drugi odstavek.

4. člen

12. točka 3. člena se spremeni in glasi:

Ostale skupne zadeve SOZD.

5. člen

V 4. členu se doda nov odstavek, ki glasi:

O spremembi sedeža SOZD odloča delavski svet SOZD v soglasju z vsako članico.

6. člen

Za 4. členom se doda nov člen, ki glasi:

SOZD ima svojo štampljko, ki je pravokotne oblike in vsebuje firmo in zaščitni znak:
Hmezad SOZD n. sub. o. Žalec.

7. člen

V 5. členu se zadnji odstavek črta.

8. člen

6. člen se spremeni in glasi:

Dejavnost SOZD Hmezad je skupna dejavnost njenih članic in sicer:

- 1) Kmetijstvo in ribištvo
- 2) Živilska industrija
- 3) Kovinsko-predelovalna industrija
- 4) Trgovina na debelo
- 5) Trgovina na drobno
- 6) Zunanja trgovina
- 7) Gostinstvo in turizem
- 8) Transportna dejavnost
- 9) Znanstveno-raziskovalna dejavnost na področju agroživilstva
- 10) Interno bančno in hranilno kreditno poslovanje
- 11) Predelava plastičnih mas

Stranska dejavnost SOZD je:

1) Projektiranje in druge sorodne tehnične storitve

- 2) Raziskovalno-razvojne storitve
- 3) Avtomatska obdelava podatkov.

7. člen se spremeni in glasi:

SOZD predstavlja, zastopa in zanjo podpisuje predsednik poslovnega odbora.

Predsednik poslovnega odbora je pooblaščen, da zastopa SOZD in sklepa pogodbe, samoupravne sporazume in družbene dogovore brez omejitev v mejah dejavnosti SOZD in pooblastil, ki jih ima SOZD v skladu s tem statutom in samoupravnim sporazumom o združitvi v SOZD.

V odsotnosti predsednika poslovnega odbora zastopa in predstavlja SOZD podpredsednik poslovnega odbora, ki ga imenuje delavski svet SOZD.

10. člen

8. člen se spremeni in glasi:

Poleg predsednika poslovnega odbora so za podpisovanje SOZD pooblašteni še:
podpredsednik poslovnega odbora za področje razvoja in investicij,
podpredsednik poslovnega odbora za področje organizacije, informatike in ekonomike,
podpredsednik poslovnega odbora za področje financ,

podpredsednik poslovnega odbora za področje proizvodnje,
podpredsednik poslovnega odbora za področje komercialne,
podpredsednik poslovnega odbora za področje odnosov v združenem delu.

Podpredsedniki poslovnega odbora so pooblašteni za posamezno področje v skladu s pooblastili, ki jih ima SOZD, brez omejitve.

V postopkih pred sodišči, razsodišči in upravnimi organi zastopa SOZD vodja pravnega oddelka v delovni skupnosti Skupne službe.

Predsednik poslovnega odbora lahko pooblasti za zastopanje SOZD tudi druge delavce s posebnimi pooblastili in odgovornostmi na ravni SOZD.

11. člen

9. člen se črta.

12. člen

Za 8. členom se vstavi novo poglavje, ki glasi:

- da obvlada en svetovni jezik,
- da je družbeno politično aktiven in ima ustrezne moralne kvalitete.

Za podpredsednika poslovnega odbora za področje financ je lahko imenovan delavec, ki izpolnjuje naslednje pogoje:

- da ima najmanj višjo strokovno izobrazbo ekonomske ali finančne smeri,
- da ima 5 let delovnih izkušenj na enakih ali sorodnih delih in nalogah,
- da ima sposobnost vodenja, koordiniranja in organiziranja,
- da obvlada en svetovni jezik,
- da je politično aktiven in ima ustrezne moralne kvalitete.

Za podpredsednika poslovnega odbora za področje proizvodnje je lahko imenovan delavec, ki izpolnjuje naslednje pogoje:

- da ima najmanj višjo strokovno izobrazbo agronomске smeri,
- da ima 5 let delovnih izkušenj na enakih ali sorodnih delih in nalogah,
- da ima sposobnost vodenja, koordiniranja in organiziranja,
- da obvlada en svetovni jezik,
- da je politično aktiven in ima ustrezne moralne kvalitete.

Za podpredsednika poslovnega odbora za področje komercialne je lahko imenovan delavec, ki izpolnjuje naslednje pogoje:

- da ima najmanj višjo strokovno izobrazbo organizacijske, ekonomske ali komercialne smeri,
- da ima 5 let delovnih izkušenj na enakih ali sorodnih delih in nalogah,
- da ima sposobnost vodenja, koordiniranja in organiziranja,
- da obvlada dva svetovna jezika,
- da ima opravljen izpit za zunanje trgovinsko poslovanje,
- da je politično aktiven in ima ustrezne moralne kvalitete.

Za podpredsednika poslovnega odbora za področje odnosov v združenem delu je lahko imenovan delavec, ki izpolnjuje naslednje pogoje:

- da ima najmanj višjo strokovno izobrazbo pravne, organizacijske ali kadrovske meri,
- da ima 5 let delovnih izkušenj na enakih ali sorodnih delih in nalogah,
- da ima sposobnost vodenja, koordiniranja in organiziranja,
- da obvlada en svetovni jezik,
- da je politično aktiven in ima ustrezne moralne kvalitete.

19. člen

29. člen se spremeni in glasi:

Delavski svet SOZD imenuje predsednika in podpredsednike poslovnega odbora na predlog razpisne komisije.

V razpisno komisijo imenujejo po 3 člane delavski svet SOZD, organizacija sindikata SOZD in skupščina občine Žalec.

Sklep o razpisu za imenovanje predsednika in podpredsednikov poslovnega organa sprejme delavski svet SOZD najmanj 3 mesece pred potekom časa, za katerega je bil predsednik oziroma podpredsednik poslovnega odbora imenovan.

Po končanem razpisu določi razpisna komisija predlog za imenovanje predsednika oz. podpredsednikov poslovnega odbora z večino glasov vseh članov.

Razpisna komisija lahko določi enega ali več kandidatov katere predlaga delavskemu svetu kot možne kandidate za predsednika oz. podpredsednike poslovnega odbora.

Če razpisna komisija ne more določiti predloga za imenovanje predsednika oz. podpredsednikov poslovnega odbora, se imenuje komisija v novi sestavi. Če tudi nova razpisna komisija ne more določiti predloga za imenovanje, se izvede nov razpis.

Delavski svet oceni, če predlagani kandidati izpolnjujejo pogoje, določene v razpisu za imenovanje predsednika oz. podpredsednikov poslovnega odbora.

Delavski svet imenuje predsednika in podpredsednike poslovnega odbora z večino glasov vseh delegatov z javnim glasovanjem.

Če delavski svet OZD ne imenuje za predsednika oz. podpredsednike poslovnega odbora nobenega od predlaganih kandidatov izvede nov razpisni postopek in imenuje vršilca dolžnosti predsednika oz. podpredsednika poslovnega odbora.

20. člen

Za 29. členom se vstavi nova člena, ki glasita:

29 a. člen

Z dnem določenim z aktom o imenovanju predsednika oz. podpredsednika poslovnega odbora ta prevzame dolžnosti predsednika oz. podpredsednika poslovnega odbora.

Predsednik in podpredsedniki poslovnega odbora sklepajo delovno razmerje ter uresničujejo svoje pravice in obveznosti iz delovnega razmerja v delovni skupnosti Skupne službe SOZD.

29 b. člen

Če na mesto predsednika oz. podpredsednika poslovnega odbora ni bilo mogoče pravočasno imenovati novega predsednika oz. podpredsednika, imenuje delavski svet SOZD na to mesto brez razpisa vršilca dolžnosti, ki ima pravice in dolžnosti predsednika oz. podpredsednika poslovnega odbora.

Vršilec dolžnosti predsednika oz. podpredsednika poslovnega odbora sme opravljati to dolžnost največ šest mesecev.

21. člen

V besedilu 30. do 35. člena se namesto besede glavni direktor vstavi besedilo: Predsednik in podpredsedniki poslovnega odbora.

22. člen

V 36. členu se 2. in 3. odstavek spremenita in glasita:

Svet direktorjev sestavljajo predsednik in podpredsedniki poslovnega odbora, direktorji članic, Interne banke in HKS. Svet direktorjev sklicuje in vodi predsednik poslovnega odbora.

23. člen

V 37. členu se zadnji odstavek spremeni tako, da glasi:

Sprejeta stališča posreduje pristojnim organom predsednik ali eden izmed podpredsednikov poslovnega odbora za posamezne področja in skrbijo za njihovo realizacijo.

24. člen

Členi 38., 39., 40. in 41. se črtajo.

25. člen

Tretji odstavek 42. člena se spremeni tako, da glasi:

Skupno poslovanje SOZD in koordinacije poslovanja med članicami vodijo in usmerjajo predsednik in podpredsedniki poslovnega odbora, ki odgovarjajo za redno in pravočasno opravljanje skupnih nalog.

26. člen

V besedilu 43. člena se besede »glavni direktor« nadomestijo z besedami »predsednik in podpredsedniki poslovnega odbora«.

SAMOUPRAVLJANJE V SOZD

9. člen

Samoupravljanje v SOZD uresničujejo delavci članic, tako, da odločajo o zadevah skupnega interesa na zborih, z referendumom in z drugimi oblikami osebnega izjavljanja, po svojih delegatih v delavskem svetu SOZD in drugih skupnih organih.

Delavski svet SOZD razpisuje skupni referendum kadar se odloča o samoupravnem sporazumu o združitvi v SOZD, statutu SOZD, njihovih spremembah in dopolnitvah ter o sprejemanju drugih

samoupravnih splošnih oktov v skladu s samoupravnim sporazumom o združitvi v SOZD ali zakonom.

9. a člen

Sklep o razpisu referenduma sprejme delavski svet SOZD najmanj 30 dni pred dnevom izvedbe referenduma.

S sklepom o razpisu referenduma se določi čas in kraj izvedbe, vprašanja, o katerih se glasuje ter drugi podatki v zvezi z izvedbo referenduma.

9. b člen

Sočasno z razpisom referenduma imenuje delavski svet komisijo za izvedbo referenduma.

Komisijo sestavljajo predsednik, dva člana in njihovi namestniki. Komisija za izvedbo referenduma skrbi za pravilno in zakonito izvedbo referenduma, ugotavlja rezultate glasovanja in zakonito izvedbo referenduma, ugotavlja rezultate glasovanja ter dostavlja pismeno poročilo delavskemu svetu SOZD.

9. c člen

Komisije za izvedbo referenduma pri članicah dostavljajo poročilo o rezultatih glasovanja komisiji za izvedbo referenduma v SOZD.

9. d člen

Skupni referendum se izvede istočasno pri vseh članicah v skladu z določili njihovih statutov.

O vseh vprašanjih, o katerih se določa z referendumom, se mora pri članicah zagotoviti poprejšnja obravnavna na način, kot je to določeno v njihovih statutih.

13. člen

Za 11. členom se vstavijo novi členi, ki glasijo:

11. a člen

Volitve za člane delavskega sveta SOZD razpiše delavski svet SOZD najpozneje 45 dni pred potekom mandata.

S sklepom o razpisu volitev se imenuje volilna komisija pri delavskem svetu SOZD in določi dan volitev.

11. b člen

Po opravljenih volitvah delegatov TOZD, oziroma DSSS za člane delavskega sveta SOZD, morajo volilne komisije članic v roku 3 dni obvestiti o rezultatih volitev volilno komisijo pri delavskem svetu SOZD, le-ta pa obvesti predsednika delavskega sveta SOZD in poroča na prvi seji delavskega sveta SOZD o rezultatih volitev.

Dotedanji predsednik delavskega sveta SOZD je v roku 30 dni po izvedenih volitvah delegatov TOZD, oz. DSSS za člane delavskega sveta SOZD, dolžan sklicati sejo delavskega sveta SOZD zaradi konstituiranja ter vodi sejo do izvolitve novega predsednika delavskega sveta SOZD.

14. člen

Za 19. členom se vstavi nov člen, ki glasi:

19. a člen

Delavski svet SOZD ima predsednika namestnika predsednika, ki ju izvoli delavski svet z javnim glasovanjem na prvi seji.

Predsednik delavskega sveta SOZD pripravlja in vodi seje, podpisuje zapisnike in druge akte o delu in odločanju delavskega sveta SOZD.

15. člen

21. člen se spremeni tako, da glasi:

Izvršilni organi delavskega sveta so:

- odbor za razvoj in investicije
- odbor za proizvodnjo
- odbor za finance in komercialo
- odbor za organizacijo, informatiko, ekonomiko in odnose v združenem delu

(v tem smislu se ustrezno spremenijo tudi določila 22., 23., 24., 25. in 26. člena v poglavju »Izvršilni organi delavskega sveta SOZD«)

16. člen

27. člen se spremeni in glasi:

Za opravljanje poslovodne funkcije ima SOZD kolegijski poslovodni organ – poslovodni odbor.

Poslovodni odbor sestavljajo predsednik poslovodnega odbora in šest podpredsednikov.

Podpredsedniki poslovodnega odbora so izbrani po razpisu za naslednja področja:

1. vodenje področja razvoja in investicij,
2. vodenje področja organizacije, informatike in ekonomike,
3. vodenje področja financ,
4. vodenje proizvodnega področja,
5. vodenje področja komerciala,
6. vodenje področja odnosov v združenem delu.

Naloge, pravice in pristojnosti predsednika in podpredsednikov poslovodnega odbora so opredeljene v samoupravnem sporazumu o združitvi SOZD.

17. člen

28. člen se spremeni in glasi:

Predsednika in podpredsednike poslovnega odbora imenuje delavski svet SOZD za dobo 4 let.

Za podpredsednika poslovodnega odbora je lahko imenovan delavec, ki poleg splošnih zakonskih pogojev izpolnjuje še naslednje pogoje:

- da ima visoko strokovno izobrazbo agronomске, ekonomske ali organizacijske smeri,
- da ima pet let delovnih izkušenj na delih in nalogah s posebnimi pooblastili ali na drugih delih vodenja in organizacije,
- da ima sposobnost vodenja koordiniranja in organiziranja,
- da ima izdelan koncept razvoja SOZD Hme-zad,
- da obvlada en svetovni jezik,
- da je družbeno politično aktiven in ima ustrezne moralne kvalitete.

18. člen

Za 28. členom se vstavi nov člen, ki glasi:

Za podpredsednika poslovodnega odbora za področje razvoja in investicij je lahko imenovan delavec, ki izpolnjuje naslednje pogoje:

- da ima najmanj višjo strokovno izobrazbo ekonomske, agronomске ali tehnične smeri,
- da ima 5 let delovnih izkušenj na enakih ali sorodnih delih in nalogah,
- da ima sposobnost vodenja organiziranja in koordiniranja,
- da obvlada en svetovni jezik,
- da je družbeno-politično aktiven in ima ustrezne moralne kvalitete.

Za podpredsednika poslovodnega odbora za področje organizacije, informatike in ekonomike je lahko imenovan delavec, ki izpolnjuje naslednje pogoje:

- da ima najmanj višjo strokovno izobrazbo ekonomske, organizacijske ali agronomске smeri,
- da ima 5 let delovnih izkušenj na enakih ali sorodnih delih in nalogah,
- da ima sposobnost vodenja, koordiniranja in organiziranja,

27. člen

Člen 44. se črta.

28. člen

V. poglavje »NOTRANJA ARBITRAŽA« se nadomesti z besedami: »POSTOPEK REŠEVANJA SPOROV PRED NOTRANJO ARBITRAŽO«.

29. člen

V 45. členu se v prvi vrsti besedi »delovnimi organizacijami« nadomestita z besedo »članicami«.

V tretjem odstavku se črta beseda »naslednje«.

30. člen

V drugem odstavku 46. člena se besede »delovna organizacija« nadomesti z besedo »članica«.

31. člen

V 47. členu se doda nov prvi odstavek, ki se glasi:

Stranka v postopku pred notranjo arbitražo je lahko samo delovna organizacija ali temeljna organizacija članice.

32. člen

VI. poglavje – črta se besedilo IN »INFORMACIJSKI SISTEM«.

33. člen

V 53., 54. in 55. členu se črtajo besede »bodo«.

34. člen

V 58. členu se v 5. alinei nadomesti beseda »podpisnic« z besedo »članic«.

35. člen

Doda se novo poglavje »PLANIRANJE« z naslednjimi členi:

35. a člen

Za doseganje skupnih ciljev članice skupno planiramo svoj razvoj.

Poslovanje SOZD temelji na planih članic.

Članice opravljajo svojo dejavnost na osnovi plana, usklajenega v SOZD.

35. b člen

Članice sprejemajo:

- dolgoročni program razvoja SOZD,
- samoupravni sporazum o temeljih plana SOZD,
- plan SOZD (letni in srednjeročni).

35. c člen

Za pripravo plana SOZD je odgovoren predsednik poslovnega odbora SOZD in ustrezne strokovne službe.

Smernice plana in predloga plana SOZD določa delavski svet SOZD, sprejmejo pa podpisnice v skladu z veljavnimi določili svojih statutov oz. drugih samoupravnih splošnih aktov.

35. d člen

Plan SOZD se izdelava po metodologiji, veljavni za izdelavo samoupravnih planov članic.

35. e člen

Za uresničevanje plana so odgovorni:

- predsednik poslovnega odbora,
- poslovodni organi članice,
- izvršilni organi delavskega sveta SOZD,
- delavski svet članic.

36. člen

V 63. členu se besede »glavni direktor« nadomestijo z besedami: »Predsednik in podpredsednik poslovnega odbora.«

37. člen

74. člen se spremeni tako, da se glasi:

SOZD omogoča delovanje družbenopolitičnih organizacij predvsem tako:

- da jim zagotavlja prostor za sestanke in materialna sredstva za vso potrebno aktivnost na ravni SOZD,

- da priznava nadomestilo osebnega dohodka funkcionarjem družbenopolitičnih organizacij, ki zaradi opravljanja svojih funkcij zapustijo delovna mesta,

- da omogoča delavcem, ki so izvoljeni v organe organizacij v občini, republiki ali federaciji, da se lahko udeležujejo uradno sklicanih sej.

38. člen

Besedilo 77. člena se nadomesti z novim:

Članice s posebnim samoupravnim sporazumom ustanovijo komite za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito ter določijo njegove naloge.

Sestava komiteja je določena v samoupravnem sporazumu o združitvi v SOZD.

39. člen

V 78. členu se besede »glavni direktor« nadomestijo z besedami »predsednik poslovnega odbora«.

40. člen

V 79. členu se doda nova 14. točka, ki se glasi:

14. druge samoupravne sporazume oziroma samoupravne splošne akte, s katerimi se ureja opravljanje skupnih zadev in uresničujejo drugi skupni interesi v SOZD.

41. člen

V vseh členih statuta se beseda »podpisnica« nadomesti z besedo »članica«.

42. člen

Te spremembe in dopolnitve so sprejete, ko jih z osebnim izjavljanjem na referendumu sprejme večina delavcev vsake TOZD, TZO, TOK oziroma enovite delovne organizacije v SOZD Hmežad.

43. člen

Te spremembe in dopolnitve stopijo v veljavo osmi dan od dneva objave na oglasnih deskah članic.

44. člen

Prečiščeno besedilo statuta SOZD sprejme delavski svet SOZD Hmežad Žalec in ga objavi v glasilu »HME LJAR«.

BELEŽKE:

BELEŽKE

BELEŽKE:

BELEŽKE